

GHID DE BUNE PRACTICI

în integrarea socio-profesională a tinerilor
care au părăsit sistemul instituționalizat

Ghid realizat pe parcursul implementării proiectului
„CUIB - Căminul unde începe binele!”
POCU/738/4/20/135781

Au contribuit la realizarea materialului:

Muntean-Cojan Georgeta Carmen,

coordonator servicii asistență comunitară A1

Seling Alexandra,

coordonator servicii asistență comunitară A1

Gâta-Popescu Marina,

coordonator servicii integrare pe piața muncii A2

Trifu-Suciu Nicolae-Ovidiu,

coordonator servicii locuire A3

Crișan Andrei Damian,

asistent manager

Oprea Ramona-Veronica,

manager proiect

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

CUPRINS

PREZENTARE ASSOC	4
INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROIECT	6
INTRODUCERE	7
GRUPUL ȚINTĂ	8
I. SERVICIU SOCIAL - SERVICII DE ASISTENȚĂ COMUNITARĂ (SAC)	13
I.1. Program educațional	16
I.2. Program de activități recreative și de socializare	21
I.3. Consiliere psihologică	22
I.4. Consiliere Socială	25
I.5. Ateliere interculturale	30
"Comunicare interetnică, prejudecăți, stereotipuri"	30
„Diversitate Culturală”	31
„Tradiții și valori culturale”	32
I.6. Feedback beneficiari	34
II. SERVICII DE OCUPARE	37
II.1. Etapa de recrutare a grupului țintă și de includere în servicii	39
II.2. Parcurgerea Programului de consiliere și orientare pe piața muncii	39
Construirea portofoliilor pentru angajare	46
Acompaniere la târguri de carieră	46
II.3. Serviciile de formare profesională	47
III. SERVICII DE LOCUIRE	48
III.1. Etape în furnizarea serviciilor de locuire	49
III.2. Sesiunile de educație financiară	53
III.3. Dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă	54
IV. CONCLUZII	57

Asociația ASSOC,

27 de ani dedicați serviciilor sociale

Denumire oficială: **Asociația Profesională Neguvernamentală de Asistență Socială ASSOC**

Anul înființării: **1995, 13 noiembrie**

Localizare: **Baia Mare, str. Lascăr Pană, nr. 3**

Președinte: **Florian Sălăjeanu**

Despre noi: Asociația Profesională Neguvernamentală de Asistență Socială ASSOC s-a înființat în 1995, la Baia Mare, ca organizație dedicată susținerii persoanelor vulnerabile, iar la acel moment a fost printre primele organizații neguvernamentale din țară acreditată și licențiată ca furnizor de servicii sociale.

Scop: ASSOC este o organizație care și-a propus încă de la înființare promovarea asistenței sociale în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață a grupurilor defavorizate, iar pentru asta a investit în servicii sociale de calitate. Organizație este dedicată susținerii persoanelor cu dizabilități, vârstnicilor, migranților, tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului, precum și altor grupuri dezavantajate care necesită integrare și suport.

Servicii sociale: Organizația are șapte servicii sociale licențiate, dintre care pot fi amintite Centrul de Zi pentru Adulți cu Dizabilități, Cantina Socială, Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Adulți cu Dizabilități „Pinochio“, Serviciul de Îngrijire a Vârstnicilor la Domiciliu și Servicii de Asistență Comunitară. Pe lângă acestea, asociația derulează activități umanitare și caritabile prin intermediul Santinela ASSOC, un program de intervenție pentru situații de urgență creat în perioada pandemiei COVID-19 și care a fost reactivat ca urmare a crizei refugiaților din Ucraina, dar și alte activități de economie socială menite să ajute la integrarea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități.

Proiecte: ASSOC a implementat peste 60 de proiecte cu ajutorul finanțatorilor publici și privați (Asociația Sănătatea din Franța, Enfance et Vie, UE, PHARE, POSDRU, POCU, POCA, DFID, USAID, ANPDC, DGASPC Maramures, Primăria Baia Mare, Rotary), acestea îmbunătățind calitatea serviciilor sociale, dar și a vieții în comunitățile în care membrii echipei au fost prezenți.

Rezultate: În prezent, ASSOC este printre furnizorii principali de servicii de asistență socială din Baia Mare și din restul județului, iar la nivel național a devenit un reper.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

Organizația se concentrează și pe încurajarea inovațiilor sociale și economiei sociale. Un exemplu de succes îl reprezintă Restaurant Social & Catering ASSOC, înființat în urmă cu 10 ani.

Inovatori în asistența socială

În prezent, ASSOC este printre cele mai active organizații naționale în domeniul economiei sociale și furnizării de servicii sociale, având ca obiectiv pe termen lung facilitarea accesului pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, vârstnici, tineri care părăsesc sistemul de protecție a copilului, romi, familii monoparentale.

Dezvoltatori de proiecte sociale

Pe lângă aceste servicii sociale, ASSOC derulează și activități economice prin Restaurant Social & Catering, unitate de alimentație publică care a devenit unul dintre principalii furnizori de hrană din Baia Mare. Prin Restaurantul Social s-a demonstrat că se poate face incluziune socială, și în prezent existând angajați din rândul persoanelor cu dizabilități cărora li se oferă un mediu de muncă protejat și flexibil, dar și economie socială, pentru că unitatea de alimentație publică ajută la autofinanțarea serviciilor sociale.

Inițiatori de schimbări sociale

ASSOC a creat modele de succes pentru sectorul nonprofit și a contribuit cu proiecte care au impus bune practici pentru ONG-uri. Finanțarea s-a asigurat și prin unitățile de economie socială create în cadrul asociației, dar și prin finanțări europene și guvernamentale.

Obiective Strategice:

- *Promovarea și dezvoltarea activităților de economie socială;*
- *Organizarea unei structuri de servicii sociale viabile, care să vină în întâmpinarea categoriilor aflate în stare de excluziune socială;*
- *Promovarea participării publice la procesul decizional privind politica socială;*
- *Promovarea atitudinii de respect față de natură și mediul înconjurător.*

Valorile organizației sunt:

- *solidaritate, demnitate, parteneriat, responsabilitate socială, respect pentru natură.¹*

¹ <https://www.assoc.ro/>

INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROIECT

„CUIB - Căminul unde începe binele”, POCU/738/4/20/135781

Perioada de implementare: 01 septembrie 2020 - 31 august 2023

OBIECTIVUL GENERAL al proiectului a fost dezvoltarea deprinderilor de viață independentă pentru 126 copii și tineri din grupul vulnerabil al tinerilor instituționalizați sau care au părăsit sistemul de protecție, între 16 și 25 de ani din Regiunea Centru - Județul Alba, Județul Mureș, Județul Sibiu; Regiunea Nord-Est - Județul Suceava; Regiunea Nord-Vest - Județul Maramureș, Județul Sălaj; Regiunea Vest - Județul Arad, Județul Timiș prin implementarea de măsuri INTEGRATE de prevenire, intervenție și compensare în baza unui plan individualizat de sprijin (PIS).

OBIECTIV SPECIFIC 1: Dezvoltarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și abilităților de viață independentă pentru 126 de copii și tineri cu vârsta între 16 și 25 ani, aparținând grupului vulnerabil al copiilor și tinerilor instituționalizați sau post-instituționalizați din Regiunea Centru - Județul Alba, Județul Mureș, Județul Sibiu; Regiunea Nord-Est - Județul Suceava; Regiunea Nord-Vest - Județul Maramureș, Județul Sălaj; Regiunea Vest - Județul Arad, Județul Timiș, prin dezvoltarea și furnizarea unor servicii sociale suport pe durata a 36 de luni.

OBIECTIV SPECIFIC 2: Creșterea șanselor de a se integra și menține pe piața muncii pentru 126 de copii și tineri cu vârsta între 16 și 25 ani, aparținând grupului vulnerabil al copiilor și tinerilor instituționalizați sau post-instituționalizați din județul Regiunea Centru - Județul Alba, Județul Mureș, Județul Sibiu; Regiunea Nord-Est - Județul Suceava; Regiunea Nord-Vest - Județul Maramureș, Județul Sălaj; Regiunea Vest - Județul Arad, Județul Timiș, prin dezvoltarea și furnizarea unor servicii de ocupare pe durata a 36 de luni.

OBIECTIV SPECIFIC 3: Asigurarea unei locuințe și a plății utilităților pentru 26 de tineri cu vârsta de peste 18 ani, care au părăsit sistemul instituționalizat de protecție a copilului prin acordare de sprijin financiar pe durata a maxim 6 luni.

Grup țintă proiect:

126 copii și tineri din grupul vulnerabil al tinerilor instituționalizați sau care au părăsit sistemul de protecție, între 16 și 25 de ani din Regiunea Centru - Județul Alba, Județul Mureș, Județul Sibiu; Regiunea Nord-Est - Județul Suceava; Regiunea Nord-Vest - Județul Maramureș, Județul Sălaj; Regiunea Vest - Județul Arad, Județul Timiș;²

² Cerere de finanțare proiect ”CUIB - Căminul unde începe binele”

INTRODUCERE

Prezentul ghid definește ansamblul de proceduri și reglementări prin care este coordonată și implementată activitatea de integrare socio-profesională a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat.

Ghidul constituie o bună oportunitate de a face cunoscută experiența dobândită de ASSOC Baia Mare în anii de lucru cu copiii și tinerii proveniți din sistemul instituționalizat și nu numai. Scrierea acestui ghid ne oferă prilejul de a reflecta la evoluția în timp a asociației, a proiectelor și a serviciilor dezvoltate de la înființarea ei și până în prezent.

De-a lungul acestor ani, am dezvoltat practici și metode de intervenție, le-am transformat, le-am adaptat în funcție de nevoile identificate, urmărind să răspundem cu profesionalism și creativitate la problemele identificate la această categorie de grup țintă. Pentru elaborarea prezentului ghid de practici a fost nevoie de asistență/ consultanță din partea unor practicieni bine documentați și informați, respectiv experții proiectului.

Ghidul conține informații practice pentru cei implicați în integrarea socio-profesională a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat și este conceput pentru orientare și suport: în obținerea performanței în integrarea socio-profesională a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat, precum și în instituirea unor practici comune ce asigură integrarea socio-profesională a acestei categorii de persoane;

Integrarea socială și profesională este un proces de lungă durată și nu întotdeauna ușor de realizat. Este un demers care implică munca în echipă și parteneriatul activ și real între toți factorii implicați - tânărul, specialiști în asistență socială, psihologie, profesorii din școlile unde tinerii învață, autorități, instituții publice, organizații non- guvernamentale, angajatori, orice membru al comunității.

Succesul unui proiect începe de la recrutarea echipei cu care lucrezi. Pentru implementarea activităților au fost atent și riguros selecționați experții care lucrează direct cu grupul țintă. Totodată pentru asigurarea reușitei s-au elaborat proceduri operaționale de lucru pentru fiecare activitate implementată, instrumente de lucru specifice, programul de servicii integrate în cadrul activității 1, programul de consiliere și orientare pe piața muncii pentru activitatea 2 și planul privind respectarea principiilor egalității de șanse și nediscriminare la nivelul programului "Prima Casă" pentru activitatea 3. Toate aceste activități au fost necesare pentru eficientizarea implementării activității și pentru o bună gestionare a rezultatelor.

Ghidul este structurat în trei părți principale prin care prezentăm practicile și metode de intervenție folosite în cadrul proiectului pentru integrarea socio-profesională a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat.

GRUPUL

ȚINTĂ

Profilul tinerilor care ies din sistemul de protecție poate fi variat, dar există unele caracteristici generale care se pot întâlni adesea.

Acestea includ:

1. **Tineri care au crescut în grija statului:** acești tineri au petrecut o mare parte din copilăria lor în instituții de protecție a copilului sau în grija asistenților maternali. Aceștia pot avea experiențe diferite, dar în general au trecut prin multiple schimbări de locuințe și o pierdere a conexiunii cu familiile lor biologice.
2. **Educație și abilități limitate:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea probleme de educație, cauzate de schimbările frecvente de școli și de lipsa unui sprijin adecvat în studiu. Acest lucru poate duce la o lipsă de abilități de bază, cum ar fi cititul și scrierea, și la o limitare în opțiunile lor de angajare.
3. **Dificultăți financiare:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea resurse financiare limitate și pot fi nevoiți să se descurce singuri într-un mediu care îi poate afecta negativ. Aceștia pot fi dependenți de ajutorul social sau pot fi în căutarea unui loc de muncă, dar pot întâmpina dificultăți în a găsi un loc stabil de muncă.

4. **Probleme de sănătate mentală:** traumele și schimbările frecvente de mediu pot avea un efect negativ asupra sănătății mintale a tinerilor care ies din sistemul de protecție a copilului. Aceștia pot avea probleme de anxietate, depresie sau stres post-traumatic, iar uneori aceste probleme nu sunt identificate sau tratate corespunzător.

5. **Nevoia de sprijin și de conexiune socială:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea nevoie de sprijin și conexiune socială pentru a-și construi un mediu stabil și pentru a-și dezvolta abilitățile necesare pentru viața de adult. Mulți dintre aceștia nu au familie sau prieteni care să îi susțină, iar acest lucru poate duce la izolare socială și depresie.

Caracteristici psihologice și motivaționale:

- stimă de sine scăzută - datorită stigmatului și a percepției negative a populației față de persoanele din grupurile vulnerabile;
- nivelul de inteligență, atenția și memoria, slab dezvoltate - de multe ori motivul fiind lipsa de educație, neșcolarizarea;
- comoditatea și dezinteresul - determină o acomodare/ adaptare deficitară solicitărilor angajatorilor;
- motivația extrinsecă - factorii motivaționali sunt externi, sub forma unor recompense, bani sau produse, care oferă satisfacție, recunoaștere;
- dependența - dependența de sistemul de protecție, de primărie, de ajutoare sociale etc. Această dependență, la unele persoane, în timp, s-a conturat în trăsătură de personalitate, influențând în mod negativ dezvoltarea personală/ profesională și socială a acestora. Dependența de instituțiile care oferă ajutoare sociale, a creat unele prejudecăți legate de lipsa dorinței de a muncii, a unor persoane din grupurile vulnerabile;
- fragilitatea emoțională și carențele în gestionarea raporturilor sociale;

În desfășurarea activităților s-au luat în calcul caracteristicile personale, sociale, psihologice, motivaționale ale grupului vulnerabil, între ele, de cele mai multe ori, instalându-se o relație de tip cauză-efect.

Repere ale personalităților beneficiarilor

Tranziția de la adolescență la adult reprezintă un proces complex în care adultul în devenire trece printr-o serie de schimbări psihologice și fizice ce îi determină viitorii pași.

Adolescența este o perioadă a vieții, pe cât de uimitoare pe atât de năucitoare, fiind cunoscută în toate culturile ca fiind o etapă plină de provocări, atât pentru tânăr cât și

pentru restul persoanelor implicate în acest parcurs. Modificările în dezvoltarea creierului, dar și nivelul de hormoni modificat au dus la înțelegerea eronată a adolescenților, drept dovadă diversele mituri/ expresii precum: „tinerii o iau razna”/ „e în perioada în care își pierd mințile”.

Comportamentele extreme, nejustificate la prima vedere sau cele considerate imature sunt uneori neînțelese de către persoanele de referință a tânărului. Tot adolescența presupune și tranziția de la dependența de adulți, mai puțin existentă în cazul tinerilor instituționalizați, la independența totală de aceștia. Adolescenții încă beneficiază de pe urma relațiilor construite cu adulții, în ciuda existenței impulsului natural și necesar de independență.

O tranziție sănătoasă spre adultul ce urmează să devină, se face prin independența treptată, nu prin izolarea de tip „descurcă-te singur”, în pofida faptului că tinerii care pot beneficia de pachetul oferit de serviciul de asistență comunitară, doresc cu nerăbdare dezinstituționalizarea, neștiind ceea ce pretinde un trai de viață independent și gestionarea cheltuielilor.

Fiecare nou tipar emoțional, comportamental sau de gândire are un potențial de pozitiv, dar vine la pachet și cu dezavantaje. În literatura de specialitate, se susține ideea prin care există posibilitatea ca tinerii să învețe să profite din plin de principalele calități ale minții adolescente cât să fie un avantaj și la maturitate.

Căutarea noului, implicarea socială, intensitatea emoțională crescută și explorarea creativă sunt cele 4 caracteristici ale minții, aduse de schimbările cerebrale la această vârstă. Aceste modificări influențează modul prin care adolescenții caută și obțin satisfacție: experimentarea unor emoții mai intense, relaționarea în diferite moduri, încercarea de lucruri noi și respingerea tiparelor.

Căutarea noului este un criteriu destul de accentuat. Acest impuls se naște din dorința de a căuta și a găsi satisfacție, ceea ce aduce motivația interioară de a încerca ceva nou și intens, iar și iar, generând mai multă implicare în experiențele ce urmează. Căutarea senzaționalului și asumarea de riscuri care pun accentul pe senzațiile tari dar periculoase, poate duce de la o idee, la o acțiune. Impulsivitatea nu lasă loc de pauză de reflexie și analiză a consecințelor. Cu toate acestea, avantajul este că apare receptivitatea la schimbare, tinerii schimbând mediul din casa de tip familial foarte ușor, în ciuda faptului că acesta este mediul în care au crescut.

Implicarea socială îmbunătățește relațiile cu semenii și formează noi prietenii între tineri. Aceste prietenii nu sunt mereu benefice. Din dorința de integrare și acceptare în societate, adolescenții din sistemul de protecție sunt dispuși să recurgă la acte de teribilism, chiar fiind în dezavantajul lor. Literatura de specialitate, susține că tinerii care sunt înconjurați mai mult de alți tineri, izolați sau lipsiți de adulți și persoana de referință

din copilărie, au un comportament mai riscant, iar respingerea totală a adulților poate duce la expunerea la riscuri și mai mari.

O mai mare vitalitate a vieții este oferită de intensitatea emoțională. Avantajul acestei caracteristici dobândite de tinerii din sistemul de protecție sau cei dezinstiționalizați este că viața trăită cu intensitate emoțională poate fi plină de energie și vitalitate care dau exuberanță și bucuria de a exista. Pe de altă parte, emoțiile intense pot domina, conducând la impulsivitate, proastă dispoziție și irascibilitate nejustificată.

Explorarea creativă cu o conștiință extinsă, nouă gândire conceptuală a adolescenților și raționamentele abstracte permit contestarea limitelor, abordarea problemelor prin strategii neconvenționale, crearea de idei noi și apariția inovației. Dacă tinerii reușesc să-și imagineze și să perceapă lumea în conștiință, să exploreze creativ spectrul de experiențe posibile, atunci sentimentul monotoniei, care uneori poate fi copleșitor, se poate reduce, cultivând în schimb o percepție mai echilibrată asupra situației generale. Căutarea sensului vieții în adolescență poate duce la o criză de identitate, vulnerabilitate la presiunea socială, dezorientare sau confuzie.

Deși în timpul adolescenței tinerii instituționaliizați sau chiar și cei care nu mai beneficiază de măsura de protecție asistă inconștient la o îmbunătățire a majorității aspectelor măsurabile din viața lor, cum ar fi starea fizică, sistemul imunitar, rezistența la căldură sau frig, viteza și agilitatea reacțiilor, șansele de a suferi de răni sau accidente sunt mai mari ca niciodată.

Tinerii fac primii pași înspre independența financiară, responsabilitate, independență emoțională. Mai mult, ei își asumă noi roluri: cetățean activ al comunității, iubit/ iubită, părinte sau muncitor. Această perioadă de tranziție poate fi una de dezvoltare și reușite sau nu, mai ales atunci când individul nu are resursele necesare pentru a demara acest proces, că de exemplu: implicarea în societate, asistență financiară și accesul la educație și experiențe ce oferă tânărului o fundație pentru învățare activă și abilități de viață independentă. Tinerii au potențial nemărginit și rolul nostru este acela de a-i ghida și a-i oferi asistență în a-și atinge acest potențial. Tânărul, la rândul lui, trebuie să-și seteze anumite scopuri și obiective în viață și să accepte ghidarea către ele din partea noastră.

Spre deosebire de adolescentul libertin, rebel și nonconformist la reguli, tinerii din casele de tip familial au nevoie de o mai mare libertate de exprimare, însă împrejmuită oarecum de un context cu reguli fixe, ceea ce îi ajută să urmeze același drum pe care și l-au ales anterior. Există bineînțeles cazuri în care tinerii adulți refuză să se supună regulilor și apar probleme ca abuz de alcool, sarcini nedorite, absenteism școlar sau consum de droguri.

Aceste experiențe nu numai că fac tranziția de la tânăr la adult mai dificilă dar pot avea și efecte de lungă durată, compromițând potențialul tânărului de succes personal și autoactualizare. Tânărul adult acum nu mai are o așa mare nevoie de acele relații

orizontale dezvoltate în perioada adolescenței și știe că poate conta pe propria persoană. Mai mult, este conștient acum de libertatea de alegere și își evaluează alegerile în funcție de recompense sau consecințe negative. El acum își poate asuma riscul ca unele dintre deciziile lui să fie greșite și poate, de asemenea, să găsească în timp util soluții pragmatice la problemele cu care se confruntă.

Problemele cele mai importante pe care le întâlnește un copil sau tânăr care trăiește într-un serviciu rezidențial privesc 3 domenii majore: condițiile de viață, relațiile interumane și activitatea personalului din cadrul serviciului rezidențial.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

I. SERVICIU SOCIAL - SERVICII DE ASISTENȚĂ COMUNITARĂ (SAC)

În cadrul proiectului, tinerii au beneficiat de un pachet de servicii integrate care a vizat dezvoltarea abilităților de viață independentă, îmbunătățirea capacităților, competențelor și cunoștințelor deja dobândite, cu scopul de a crește șansele integrării în societate.

Activitatea 1 a fost adresată unui număr de 126 de copii și tineri, din care 76 tinerii care urmează să părăsească sistemul instituționalizat de protecție specială a copiilor și 50 tineri care au părăsit sistemul instituționalizat de protecție al copiilor, începând cu anul 2016, cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 ani. Aceștia au beneficiat de servicii individualizate în baza unui plan individualizat de sprijin: evaluare psiho-socială, de informare și consiliere socială, alte activități de promovare a incluziunii sociale.

Resursele umane puse la dispoziție: 1 coordonator servicii asistență comunitară, 1 expert elaborare proceduri și instrumente, 1 responsabil grup țintă, 1 psiholog, 1 asistent social, 1 instructor educație, 1 expert activități recreative și de socializare, 1 responsabil cu protecția datelor și voluntari;

Resursele materiale: transport personal propriu pentru desfășurarea activităților cu grupul țintă, organizare de evenimente în cadrul programului de activități recreative și de socializare; publicații, cărți, consiliere psihologică, educație extracurriculară, activități recreative și de socializare, reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, necesare psihologilor și asistenților sociali în evaluarea psiho-socială a beneficiarilor și în consilierea acestora, materiale consumabile; licența CAS++ pentru utilizarea de teste de evaluare psihologică individualizată a tinerilor de peste 18 ani din grupul țintă, hrană necesară activităților cu grupul țintă, închiriere spații pentru echipa de implementare, închiriere vehicul transport pentru asigurarea deplasărilor; notebook-uri și multifuncțională; Pentru testarea și evaluarea psihologică a copiilor sub 18 ani, ASSOC a pus la dispoziția proiectului o Platformă de Evaluare a Dezvoltării PED care conține teste computerizate de evaluare psihologică complexă, validate pe populația sub 18 ani din România;

Prin această activitate s-a furnizat un pachet de servicii sociale: evaluare psiho-socială, informare și consiliere socială, consiliere psihologică, sesiuni de instruire nonformală în educație pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă, educație pentru sănătate, educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile, educație pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun, educație civică, educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale, promovarea unui stil de viață sănătos și activ, activități de promovare a incluziunii sociale a grupului țintă prin desfășurarea unei campanii de conștientizare și sensibilizare, organizarea unei conferințe pentru prevenirea și combaterea marginalizării sociale, dezvoltarea capacităților, competențelor, cunoștințelor și abilităților de viață independentă pentru 126 de copii și

tineri cu vârsta între 16 și 25 ani, aparținând grupului vulnerabil al copiilor și tinerilor instituționalizați sau post-instituționalizați pe toată durata de desfășurare a proiectului și creșterea șanselor de integrare în societate.

Etapa 1

Elaborare procedură operațională de furnizare servicii comunitare, obținerea licenței de funcționare de la Ministerului Muncii și Justiției Sociale pentru serviciul social Serviciul de Asistență Comunitară (SAC): seria LF nr. 0009537/ 02.11.2020.

Etapa 2

Identificare și recrutare grup țintă; încheierea protocolului de colaborare cu DGASPC MM cu scopul de a facilita accesul și de a direcționa persoanele din grupul țintă către serviciile de asistență comunitară oferite de proiect: Protocol nr. 3187/ 01.09.2020.

Etapa 3

Evaluarea psihosocială și întocmirea planului individualizat de sprijin.

Etapa 4

Furnizarea de servicii de asistență comunitară

- a) Încadrarea și selecția beneficiarilor în grupul țintă conform metodologiei de identificare și recrutare realizată de expertul elaborare proceduri;
- b) Informare și consiliere socială - pentru dezvoltarea capacității beneficiarilor de a acționa independent, încurajând responsabilizarea și angrenarea lor în lupta pentru marginalizare;
- c) Consiliere psihologică - pentru dezvoltarea personală în vederea formării unor abilități și aptitudini care să permită o funcționare personală flexibilă și eficientă prin asistarea beneficiarilor aflați în dificultate;
- d) Educație extracurriculară - pentru dezvoltarea, consolidarea deprinderilor de viață independentă, orientarea spre un stil de viață sănătos, spre atitudini pozitive față de societate și de propria persoană;
- e) Activități recreative: ghidarea spre un stil de viață care include mișcare aventură în aer liber, participare la viața culturală, sustenabilitatea sistemului de sănătate;
- f) Alte activități de promovare a incluziunii sociale - pentru dezvoltarea de competențe cheie necesare pentru dobândirea unei vieți independente și integrarea lor în societate;

Responsabili în implementarea A1:

- a) Responsabil grup țintă - a selectat beneficiarii în grupul țintă; a informat direct copii și tinerii care urmează să părăsească sistemul instituționalizat de protecție specială a copiilor și/ sau a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat de protecție al copiilor cu privire la condițiile și criteriile de selecție în grupul țintă; a urmărit aplicarea măsurilor integrate;
- b) Asistentul social - a realizat activități de informare cu privire la drepturile sociale, prevenirea și combaterea unor comportamente care pot conduce la creșterea riscului de excluziune socială; a realizat activități de evaluare psiho-socială împreună cu psihologul; a întocmit anchete sociale; a identificat nevoile beneficiarilor în vederea orientării acestora către accesarea resurselor necesare îndeplinirii nevoilor; a realizat consiliere pentru incluziunea socială;
- c) Psihologul - a furnizat servicii de consiliere psihologică, a oferit sprijin emoțional pentru dezvoltare personală în vederea formării unor abilități și atitudini care să permită o funcționare personală flexibilă și eficientă; a furnizat consiliere de criză prin asistarea beneficiarilor aflați în dificultate; a realizat activități de testare aptitudinală și de dezvoltare a abilităților și încrederii în sine; a investigat problemele de natura psihologică specifice mediului educațional și a promovat înțelegerea procesului de dezvoltare a abilităților și a capacităților necesare în vederea combaterii abandonului școlar; a identificat și analizat problemele de natură psiho-comportamentală; a stabilit resursele necesare soluționării problemelor identificate; a evaluat nevoile, limitele, dezvoltarea cognitivă și afectiv-motivațională și potențialul beneficiarilor; a elaborat profile psihologice în baza evaluărilor, interviurilor și a rezultatelor obținute la testele aplicate;
- d) Instructorul educație - a realizat sesiuni de instruire nonformală prin realizarea diferitor activități care se regăsesc în Proiectul educațional creat de către acesta. Proiectul educațional cuprinde 7 teme de bază: educație pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă; educație pentru sănătate; educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile; educație privind prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun; educație civică; educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale; educație privind protejarea mediului, din care derivă diferite activități. Acestea au rol benefic în dezvoltarea copiilor/ tinerilor abordând diferite aspecte importante ale unor situații cu care se confruntă aceștia.
- e) Expertul activități recreative și de socializare - a contribuit la dezvoltarea unor abilități de socializare, desfășurând activități care să-i îndrume pe beneficiari către un stil de viață care include mișcare, aventuri în aer liber, cultură, relaxare, prin desfășurarea de activități propuse în Programul activităților recreative și de socializare.

I.1. Program educațional

Programul educațional „*Pas cu pas construim un cuib*” a susținut copiii și tinerii instituționalizați și post-instituționalizați cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani, pentru a deveni adulți responsabili și independenți. În cadrul programului s-au desfășurat, săptămânal, diferite activități care derivă din 7 teme generale:

- educație pentru dezvoltarea abilităților pentru viață independentă;
- educație pentru sănătate;
- educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile;
- educație pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun;
- educație civică;
- educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale;
- protejarea mediului.

Evaluarea a presupus un set de întrebări care a avut scopul de a identifica viciile, comportamentele sociale și dezadaptative, experiențele dobândite, gestionarea banilor și stabilirea priorităților, obiceiuri alimentare, cunoștințe legate de bolile transmisibile, spirit civic și interesul față de educație; s-au alocat 2 ore pentru evaluarea inițială. Unii tineri au fost mai sceptici să ofere răspunsuri sincere, astfel expertul a fost nevoit să caute un mod de comunicare convenabil pentru tânăr. Dacă s-au oferit răspunsuri eronate, intervenția nu a putut răspunde nevoilor reale ale tânărului. Alți tineri au fost foarte deschiși la discuție, dar au deviat de la subiectul evaluării, situație în care expertul a fost nevoit să revină asupra subiectului real al întâlnirii. În urma evaluării s-a întocmit planul de intervenție în care s-au ales activitățile din Programul educațional pe care tânărul le va parcurge cu instructorul educație.

Tinerii au fost încurajați să devină agenți ai schimbării proprii lor vieți. Intervenind asupra celor șapte teme generale de dezvoltare personală, interpersonală, intrapersonală, civică, fizică și pentru sănătate, educația pentru formarea deprinderilor de viață independentă, educație pentru protejarea mediului, a facilitat implicarea și participarea tinerilor la formarea propriei lor personalități, la luarea propriilor decizii vizavi de problemele care îi afectează, la adoptarea unor comportamente responsabile de prevenire și depășire a riscurilor care le pot influența sănătatea fizică, psihică și socială.

Obiectivele Programului Educațional:

Tema 1. Educație pentru dezvoltarea abilităților pentru viață independentă

- identificarea rolului propriei persoane în societate;
- autodescrierea printr-o prezentare;
- identificarea modelelor pozitive și negative;
- dezvoltarea unui program de curățare a casei;
- înțelegerea beneficiilor spălării și schimbării regulate a cearceafurilor, ștergerea prafului, măturatul, aspiratul, curățarea toaletei etc.;
- identificarea modurile în care banii pot fi utilizați pentru a le fi de ajutor;
- crearea unui plan de cheltuieli și economisire;
- identificarea diferitor modalități de a împrumuta bani și explicarea riscurile acestor acțiuni;
- cunoașterea importanței planificării cheltuielilor;
- identificarea formelor de reclamă care îi pot influența în privința cheltuielilor;
- identificarea carierei de interes;
- identificarea motivelor pentru care oamenii muncesc;
- analizarea informațiilor privitoare la salariu;
- identificarea atitudinii, ținutei și comportamentului potrivit păstrării unui loc de muncă;
- să cunoască și să înțeleagă cum să prevină bolile cu transmitere sexuală.

Prima activitate a acestei teme este denumită **T1.A1. „Eu - să mă prezint”** și are ca obiective identificarea rolului propriei persoane în societate, autodescrierea printr-o prezentare și capacitatea de a răspunde la întrebările din chestionar;

T1.A2. „Formare pentru viață - modă și modele”; reprezintă a doua activitate și corespunde cu obiectivele de a identifica modelele pozitive și negative, discriminarea modelelor pozitive și cele negative;

T1.A3. ”Curățenia locuinței” cuprinde obiectivele de conștientizare a beneficiilor spălării și schimbării regulate a cearceafurilor, ștergerea prafului, măturatul, aspiratul, curățarea toaletei și întocmirea unui program de curățenie a casei;

T1.A4. ”Siguranța domestică” evidențiază cunoștințe precum explicarea a 3 moduri de prevenire a incendiilor, descrierea unui traseu de evacuare în caz de incendiu și cunoașterea oferirii primului ajutor în situații de urgență;

”Principiile despre bani” sunt amintite și discutate în **T1.A5**. Obiectivele sunt să înțeleagă cum valorile unei persoane influențează deciziile privind banii și să identifice modurile în care banii pot fi utilizați pentru a-i fi de ajutor;

T1.A6. ”Economii”, activitate ce are ca scop înțelegerea modalităților de economisire a banilor și crearea unui plan de economii;

T1.A7. ”Operațiuni bancare și credite” și-a propus să identifice instituțiile financiare disponibile în comunitate, să identifice diferite modalități de a împrumuta bani și să explice riscurile acestor acțiuni, dar și să aducă argumente pro și contra utilizării creditului.

Pentru identificarea zonelor principale de cheltuială și conștientizarea importanței planificării cheltuielilor a fost gândită **T1.A8 „Buget/ Plan de cheltuieli”**.

T1.A9. „Cum influențiază reclamele, cumpăraturile?” are ca obiective să identifice trei forme de reclamă care îi poate influența în privința cheltuielilor, dar și să studieze diferite reclame și să interpreteze mesajul integral al acestora;

În ceea ce privește cariera, importanța unui loc de muncă, contactul cu angajatorul și utilizarea tehnologiei în acest domeniu s-au alocat 4 activități: **T1.A10. ”Cariera”**, **T1.A11. ”Importanța locului de muncă”**, **T1.A12. ”Menținerea contactului cu posibilul angajator”**, **T1.A13. ”Utilizarea tehnologiei la locul de muncă”** și au următoarele scopuri: să identifice cariere de interes; să ia o decizie privitoare la carieră în cunoștință de cauză; să identifice motivele pentru care oamenii muncesc; să știe cum să caute un loc

de muncă; să identifice și să descrie modalitățile de menținere a contactului cu posibilul angajator după efectuarea unui interviu; să identifice echipamentele necesare unui anumit loc de muncă și să utilizeze corect anumite tehnologii.

Tema 2. Educație pentru sănătate:

- conștientizarea importanței și rolului alimentației;
- identificarea factorilor care le influențează alimentația;
- identificarea legăturilor dintre diferitele afecțiuni și alimentație;
- descrierea simptomelor și ale altor probleme obișnuite de sănătate;
- alegerea medicației potrivite, în funcție de problema medicală;
- descrierea pașilor pe care trebuie să-i parcurgă pentru a face un consult medical;
- identificarea anumitor semne și simptome a stresului;
- descrierea semnelor și simptomelor depresiei;
- modurile de evitare a sarcinilor nedorite;
- identificarea afecțiunilor orale și factorii de risc;
- stabilirea factorilor referitori la păstrarea sănătății.

Tema 3. Educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile

- cunoașterea și înțelegerea modului în care se schimbă corpul femeii și al bărbatului în timpul pubertății;
- înțelegerea diferențelor dintre genuri sexuale și orientare sexuală;
- cunoașterea și înțelegerea prevenirii bolilor cu transmitere sexuală;
- identificarea modului în care se tratează bolile cu transmitere sexuală, inclusiv SIDA;
- analizarea modalităților de prevenire și combatere a rujelei, rujelei varicelei; holera, salmonella, malaria, hepatita B, hepatita C;
- cunoașterea importanței vaccinului și a vaccinării.

Tema 4. Educație pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun

- identificarea modului în care fumatul afectează corpul uman;
- identificarea efectelor fumatului, dependența de fumat;
- identificarea efectelor consumului de alcool, dependența de alcool;
- identificarea factorilor de risc privind consumul de alcool;
- identificarea tipurilor de droguri, a cauzelor care duc la consumul de droguri; tulburări asociate consumului de droguri, efecte, riscurile consumului de droguri.

Tema 5. Educație civică

- Identificarea responsabilităților, drepturilor, stereotipuri, prejudecăți, identitate culturală;
- rolul votului într-o țară democratică;
- valori și norme morale în școală, societate, familie.

Tema 6. Educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

- semnificația termenilor: prosocial și antisocial;
- comportamente prosociale și antisociale, efectele acestor comportamente;
- delincvența juvenilă;
- prevenirea delincvenței;
- consecințe comportamentelor delincvente;
- violența asupra femeilor, în școală;
- traficul de persoane;
- violența sexuală , psihologică.

Tema 7. Protejarea mediului

- să recunoască ziua în care se sărbătorește „Ziua Mondială a Mediului”;
- să descopere măsuri de protejare a mediului și a resurselor naturale;
- să ofere exemple referitoare la semnificația conceptului de „deteriorare a mediului”;
- să recunoască efectele degradării mediului, dar și măsurile potrivite.

Implementarea Programului Educațional:

În perioada desfășurării proiectului s-a abordat fiecare temă a Programului educațional, prima interacțiune cu beneficiarii fiind facilitată de Evaluarea inițială a Programului educațional, apoi de prima activitate („Eu - să mă prezint) a primei teme din Programul educațional („Educație pentru dezvoltarea abilităților pentru viață independentă”). Prima temă a Programului educațional a fost destinată dezvoltării abilităților pentru viață independentă. Astfel, pe lângă prima activitate a acestei teme, activitatea 8 („Buget/ plan de cheltuieli”) a fost una plăcută de către tineri, deoarece și-au analizat singuri propriile venituri și cheltuieli, iar la final și-au dat seama dacă rămân cu surplus sau cu deficit. Pe lângă această activitate, celelalte a venit în completarea temei cu informații utile și jocuri.

Ce-a de-a doua temă a avut ca scop dezvoltarea educației din punctul de vedere al sănătății, abordând, din diferite perspective, un mod sănătos de trai. Alimentația a fost un motiv principal al acestei teme.

Ce-a de-a treia temă, numită „Educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile” a abordat diferite boli cauzate de diferiți viruși din alimentație, insecte, „boli ale copilăriei” etc.

A patra temă a Programului educațional a fost destinată educației pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun. Cea mai desfășurată activitate a acestei teme a fost activitatea 4 (“Dependența de fumat”) - s-a aplicat un chestionar care identifică nivelul dependențelor de fumat, în urma unui punctaj acumulat. Apoi s-au abordat activitățile de conștientizare și combatere a unor vicii.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

Ce-a de-a cincea temă a Programului educațional, numită „Educație civică” a presupus abordarea unor jocuri, dezbaterăa unor situații cu impact civic - social, aducând argumente pro și contra sau lecturarea unor povești sau situații reale legate de specificul temei. De exemplu, activitatea 7, „Bingo civic”, a presupus descoperirea unor cuvinte specifice (empatie, recunoștință etc.), explicarea acestor cuvinte și descrierea unor situații în care au fost expuși și au trecut prin unul sau mai mulți termeni întâlniți în discuție și nu numai. De asemenea, din această temă au fost abordate destul de des și activitatea 5 numită „Drepturi și responsabilități” sau activitatea 12 „Stereotipuri și prejudecăți”.

Dacă tema precedentă a abordat descoperirea unor comportamente civice normale, într-o societate înzestrată de educație morală, a șasea temă, „Educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor antisociale”, a venit în completarea acesteia și a scos la iveală unele realități dure care se petrec în societatea în care trăim și a încercat prevenirea comportamentelor antisociale. De exemplu, activitatea 8 („Violența împotriva femeilor”) a fost des abordată în luna noiembrie, Ziua Internațională pentru eliminarea Violenței Împotriva Femeilor fiind celebrată în 25 noiembrie a fiecărui an.

Ultima temă, însă nu cea din urmă, a venit cu două activități care au urmărit protejarea mediului înconjurător și prevenirea dezastrelor naturale.

I.2. Program de activități recreative și de socializare

Structura Programului activităților recreative și de socializare

- a) excursii și drumeții;
- b) promovarea activității de voluntariat;
- c) facilitarea accesului la activitățile culturale și artistice;

Obiectivele Programului activităților recreative și de socializare:

- utilizarea diferitelor activități fizico-sportive, drumeții, activități culturale, ca mijloc de interacțiune, socializarea și incluziunea socială;
- îmbunătățirea calității vieții participanților, reducând sedentarismul prin activități fizice și sport;
- încurajarea unității și respectului în rândul tinerilor prin joc;
- îmbunătățirea și dobândirea de cunoștințe legate de cultură;
- formarea și dezvoltarea comunicării și a unei atitudini civilizate în relațiile cu ceilalți;
- învățarea conduitelor de orientare, de cunoaștere și adaptare în mediu;
- formarea și dezvoltarea unor comportamente adaptative în relația cu mediul înconjurător;
- formarea comportamentelor independente în situații de transport, cumpărături,

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

- vizite, excursii, vizionare spectacole etc.
- formarea și dezvoltarea atitudinii ecologice;

Implementarea Programului activităților recreative și de socializare:

În perioada desfășurării proiectului s-au întocmit planuri de intervenție pentru acest program, care au ajutat la o mai bună planificare a activităților și s-au desfășurat numeroase activități recreative și de socializare cum ar fi: marcarea zile de naștere, plimbări, excursii, acțiuni de voluntariat, jocuri în aer liber, concursuri;

I.3. Consiliere psihologică

Greutățile vieții sunt inevitabile și cu toții am putea folosi un sprijin atunci când vremurile devin grele. Psihologul este acel cineva care poate să proiecteze puțină lumină asupra unei perioade întunecate. Conștientizarea și integrarea acestei informații este în principal cel mai mare beneficiu al actului de consiliere psihologică.

Oportunitate de auto-explorare și auto-descoperire

Consultarea unui psiholog oferă oportunitatea de a învăța și de a obține o mai bună înțelegere a personalității, valorilor și convingerilor. Permite creșterea conștientizării de sine și înțelegerea propriului rol în probleme, conștientizarea fiind cheia schimbării. Consilierea psihologică încurajează o călătorie personală către creștere personală.

*Beneficiarii noștri au înțeles oportunitatea de auto-explorare și auto-descoperire, dar nu toți au agreat acest parcurs. Pentru cei care au fost real interesați de auto-cunoaștere, am reușit parcurgerea acestei etape cu toate beneficiile ei.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Oferă suport și validare

Psihologul s-a străduit să ofere un mediu sigur, fără judecăți, cald pentru beneficiari, să se simtă confortabil cu dezvăluirea problemelor personale. Principalele 3 caracteristici ale majorității psihologilor includ înțelegerea empatică, respectul necondiționat și autenticitatea. Prin urmare, consilierea este un loc în care beneficiarul nu trebuie să-și facă griji că a fi judecat, ridiculizat sau doborât. Emoțiile lui sunt validate, situațiile lui sunt normalizate și e asigurat că nu e singur.

*Acest beneficiu l-a simțit fiecare beneficiar în parte pe parcursul activităților desfășurate cu ei. Tocmai de aceea, cei care au simțit că este momentul să inițieze un demers de autocunoaștere au fost prezenți la 90% dintre activitățile cu aceasta tematică.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

Ajută la schimbarea comportamentelor/ obiceiurilor autosabotare

Uneori avem obiceiuri nesănătoase care contribuie la problemele noastre din viață. Consilierea poate ajuta la conștientizarea gândurilor, emoțiilor și comportamentelor care se învârt într-un ciclu fără sfârșit de autosabotare. Cu conștientizare, beneficiarii pot afla ce pași sunt necesari pentru a lua măsuri și pentru a recâștiga controlul asupra comportamentelor lor pentru a îmbunătăți o schimbare pozitivă.

*Această etapă nu este una confortabilă, tocmai din acest motiv o parcurg doar unii dintre subiecți.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Creșterea stimei de sine și o mai mare acceptare de sine

Cei mai mulți dintre noi au experimentat un fel de nesiguranță cu privire la aspectul nostru, abilitățile, aptitudinile sau trăsăturile de personalitate în timpul vieții noastre. Concentrarea asupra aspectelor negative ale noastre înșine ne poate face orbi față de trăsăturile pozitive pe care le avem. Deși toți avem ceva ce nu ne place la noi, prin consiliere, putem, de asemenea, să învățăm să ne acceptăm defectele și imperfecțiunile ca parte a ființei umane. Odată cu acceptarea de sine vine iubirea de sine, compasiunea de sine și un sentiment mai puternic de încredere în sine. Prin consiliere psihologică, tinerii pot să-și îmbunătățească punctele slabe, bazându-se pe punctele forte.

*Cu absolut fiecare beneficiar s-a parcurs aceasta etapa din dezvoltarea lui personală.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Îndrumări în găsirea scopului

Care este sensul mai mare al vieții? Răspunsul acestei întrebări este unic pentru fiecare individ. Pentru cei care se află într-o criză existențială sau suferă de o pierdere, de obicei, experimentează o pierdere temporară a sinelui/ identității. Prin explorarea valorilor, credințelor, intereselor și amintirilor, consilierea îi poate ajuta pe tineri să-și redescopere scopul, pasiunea și sensul vieții.

*Tinerii prezenți constant la Ateliere de autocunoaștere și dezvoltare personală au beneficiat de ședințe individuale cu aceasta tematică și au conștientizat importanța stabilirii scopurilor și a obiectivelor. Cei care nu s-au regăsit în munca de grup, au fost cuprinși în activități individuale. Astfel, toți tinerii din GT au fost beneficiarii acestei etape.
[psihologul din cadrul proiectului]*

O mai bună exprimare și management al emoțiilor

Indiferent dacă au de-a face cu depresie, anxietate, stres sau furie, consilierea îi poate ajuta pe tineri să-și identifice, să-și exprime și să-și regleze mai bine emoțiile. Printr-o

conștientizare sporită a factorilor declanșatori, înțelegerea coping-ului dezadaptativ și modelarea situațiilor conexe, pot învăța să-și exprime și să facă față emoțiilor într-un mod sănătos. În acest fel, pot preveni escaladarea emoțiilor negative care pot duce la comportamente nesănătoase.

*Tot grupul țintă a participat la activități cu această tematică.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Oferă o priză sigură de evacuare a problemelor

Consilierea oferă ameliorarea problemelor legate de sănătatea mintală, relaționale și situaționale, oferind un mediu sigur de aerisire. Uneori trebuie să renunțăm la lucrurile la care ne gândim, dar ne temem de consecințe sau ne îngrijorăm de ceea ce ar crede ceilalți despre noi. Consilierea asigură confidențialitatea și nici o judecată. Când menținem emoțiile/ gândurile negative îmbuteliate atât de mult timp, este doar o chestiune de timp până când capacul nostru se desprinde. Prin urmare, consilierea este un loc pentru a descărca nemulțumirile, a exprima frustrările, a renunța la resentimente, a elibera emoțiile reținute și a descoperi durerile ascunse care ne-au împiedicat să avem liniște sufletească.

*În acest punct au ajus doar cei care au făcut un scop din dezvoltarea personală.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Stimularea speranței, motivației și încurajării

Indiferent dacă se simt complet și total deznădăjduiți sau au nevoie doar de un mic impuls, consilierea îi poate ajuta pe tineri. Fără speranță sau motivație, viețile noastre pot părea să se prăbușească, deoarece ne străduim să luăm acțiuni sau să facem schimbări din cauza faptului că nu vedem rostul încercării. Cu toate acestea, consilierii pot ajuta la stârnirea unei anumite motivații prin conștientizarea realizărilor pozitive din prezent și din trecut pentru a întări speranța pentru sine în viitor, relațiile viitoare și viața viitoare.

*Toți tineri din GT au înțeles modul de funcționare al motivației, evident că doar o parte dintre ei implementează cele descoperite în cadrul activităților de consiliere psihologică.
[psihologul din cadrul proiectului]*

Învățarea abilităților eficiente pentru viață

Există o cantitate infinită de abilități pe care le pot învăța prin consiliere, care sunt utile în viața de zi cu zi. Acestea variază de la abilități de rezolvare a problemelor și de rezolvare a conflictelor până la abilități de comunicare și interpersonale. Consilierea oferă un mediu sigur pentru a învăța, exersa și experimenta aceste abilități înainte de a le

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

aplica în situații reale în afara sesiunilor. Acestea conduc în cele din urmă la o bunăstare generală mai bună pentru corp, minte și spirit.

I.4. Consiliere socială

Consilierea socială are ca scop identificarea nevoilor pentru cei 126 de beneficiari ai proiectului, identificarea cauzelor, care au generat situația de criză, identificarea resurselor personale ale beneficiarilor, găsirea soluțiilor și implementarea prin orientarea beneficiarilor către serviciile de care au nevoie. Abordarea tinerilor a fost adaptată nivelului de înțelegere și vârstei acestora și s-a bazat pe încredere și respect reciproc. Ședințele au durat aproximativ 50 de minute/ beneficiar.

În cadrul ședințelor de consiliere și informare socială, asistentul social a creat o relație de sprijin a beneficiarilor în vederea motivării copiilor și tinerilor de a acționa pentru restabilirea echilibrului social al vieții. Prin consilierea și informarea socială s-a urmărit realizarea unor schimbări în comportamentul adaptativ al beneficiarului și susținerea în procesul de integrare în societate. În acest sens, asistentul social a desfășurat activități cu caracter informativ și consiliere socială. Informarea are ca obiectiv familiarizarea beneficiarului cu acele cunoștințe necesare conștientizării drepturilor și îndatoririlor ce decurg din rolurile sociale pe care le cumulează. Informația a fost corespunzătoare cererii și tipului de problemă cu care s-a confruntat tânărul. Ședințele de consiliere au fost individuale sau de grup în funcție de nevoile identificate.

S-a urmărit atingerea obiectivelor stabilite în planul individualizat de sprijin pentru fiecare beneficiar și s-a oferit sprijin pe parcursul acestui proces.

Consilierea socială de grup a presupus stabilirea unei relații cu un grup restrâns de beneficiari la care s-a identificat o problemă comună. Grupurile au fost alcătuite din cel puțin 3 persoane, membrii grupului s-au adunat în același timp și în același loc. Participanții la ședințele de consiliere socială de grup au împărtășit evenimente și experiențe comune. În timpul ședinței de grup, participanții au fost încurajați să își exprime părerile, rolul asistentului social fiind de a orienta în mod discret discuțiile în așa fel încât participanții singuri să găsească răspunsuri la problemele discutate, fără a face judecăți de valoare la adresa lor.

Ședințele de consiliere socială au avut la bază parcurgerea împreună, asistent social-beneficiar, a mai multor etape:

- evaluarea nevoilor beneficiarului;
- planificarea intervenției;
- desfășurarea intervenției;
- evaluarea progreselor și a rezultatelor.

Evaluarea presupune selectarea, organizarea și sintetizarea datelor despre situația beneficiarului având ca rezultat imediat identificarea nevoilor și dificultăților cu care se

confruntă. Prin evaluare, s-au identificat resursele de care dispune pentru demararea intervenției sociale, obstacolele existente. Evaluarea a fost un proces continuu, flexibil, adaptat la dinamica realității, fapt ce a permis revizuirea în raport cu modificările ce au apărut în contextul vieții beneficiarului înscris în GT.

Participarea tânărului la planificarea intervenției reprezintă o strategie de elaborare și acceptare a planului, rolul expertului în procesul de planificare fiind de a sprijini beneficiarul în procesul de luare a deciziilor, în fapt, de a-l face partener activ, responsabil pentru deciziile luate în vederea soluționării situației sale.

Astfel, beneficiarul a fost ajutat să își identifice problemele, nevoile, să le exploreze, să identifice soluții pentru acestea, să își conștientizeze abilitățile, pentru o mai bună adaptare și integrare socială. Modul de acțiune este la fel de important ca și conținutul acțiunii, cel dintâi aspect determinând calitatea relației asistent social-beneficiar. În faza

de planificare a intervenției s-au apreciat care sunt nevoile beneficiarului și care este modalitatea de acționare, în acest sens, asistentul social alegând tehnici de intervenție individuale.

Desfășurarea intervenției a presupus colaborarea cu beneficiarii în vederea desfășurării ședințelor de consiliere individuală sau de grup, stabilirea programului și a frecvenței în funcție de nevoile individuale.

Evaluarea progreselor obținute s-a realizat prin raportarea „așteptărilor” la rezultatele reale, concrete, schimbările reușite, drumul parcurs parțial sau total, prin eventuale „reajustări” ale demersului și ale scopurilor. Evaluarea rezultatelor reprezintă o bază pentru o posibilă reconsiderare a activității pentru un nou început mai ales dacă problema n-a fost definitiv rezolvată.

Asistentul social a realizat analiza resurselor beneficiarului prin culegerea informațiilor relevante pentru stabilirea priorităților, ajungându-se astfel la o imagine structurată despre situație; identificarea și conștientizarea abilităților, valorilor și motivațiilor; identificarea resurselor potențiale și a celor disponibile și implicarea beneficiarului în procesul de soluționare.

În cadrul ședințelor de informare și consiliere socială, asistentul social a urmărit explorarea, identificarea, și dezbateră, în funcție de nevoia identificată (lipsa de bunuri; lipsa unui sprijin din partea familiei naturale; lipsa unei pregătiri adecvate pentru viitoare inserție educativă, psihologică, emoțională; dependența de ajutorul din partea statului; tulburări de comportament, stimă de sine scăzută, neîncredere în sine datorate traumelor separării; stigmatizare, marginalizare, prejudecăți din partea societății; neimplicare din partea agenților economici;), a următoarelor subiecte/ tematici orientative cu posibilitatea de modificare în funcție de specificul grupului țintă, relațiile cu familia, prietenii, colegii de școală, comunitate:

- rolurile sociale;
- realizarea unui suport social;
- cunoașterea drepturilor sociale;
- valorile personale și sociale;
- abilități socio-emoționale;
- dezvoltarea abilităților de comunicare în mediul social;
- rolul și importanța educației;
- dezvoltarea abilităților interpersonale;
- dobândirea respectului atât față de sine cât și față de semenii;
- recunoașterea valorii și autonomiei personale;
- grupuri și comunități;
- integrare în grup;
- reducerea situației de risc/ dificultate, comportamente deviante;
- explorarea resurselor pe care le are la dispoziție;

- încrederea în sine, în propriile capacități;
- autenticitatea, afirmarea propriei identități („a fi tu însuți”);
- autoacceptarea atitudine pozitivă față de sine, acceptarea criticilor, a respingerilor;

Pentru suport în cadrul sesiunilor de informare și consiliere socială s-au folosit materiale educative, informative.

Prin ședințele de consiliere s-a urmărit construirea rețelei de sprijin a beneficiarului înscris în GT prin oferirea de noi oportunități constând în lărgirea orizontului relațional al acestuia, amplificarea cadrului său de viață, accesul la noi experiențe, inserția sau reinserția socială.

Existența fiecărui individ se derulează într-un sistem de relații sociale, culturale sau afective, care facilitează sau, dimpotrivă, blochează dezvoltarea personală normală. Ședințele de consiliere socială au fost centrate pe găsirea de soluții și punerea în evidență a punctelor tari, aptitudinilor și resurselor beneficiarului. S-a discutat despre succese și despre ceea ce merge bine în activitatea și viața sa.

Rezultatele așteptate în urma ședințelor de consiliere socială:

- cunoașterea drepturilor și responsabilităților sociale ale copiilor și a tinerilor;
- dezvoltarea capacităților beneficiarului de autocunoaștere, adaptare și integrare socială, funcționare socială adecvată;
- creșterea nivelului de bunăstare personală prin concordanța dintre capacitățile, resursele, potențialul persoanei și nevoile, exigențele, aspirațiile acesteia, proiectate într-un context de viață realist și rezonabil;
- oferirea de informații pe domenii/ teme specifice de interes pentru grupului țintă;
- îmbunătățirea modului de relaționare cu ceilalți;
- dezvoltarea abilităților de comunicare;
- cunoașterea rolurilor sociale și identificarea acestora;
- conștientizarea resurselor și capacităților pentru rezolvarea situațiilor de dificultate;
- adaptare beneficiarului la realitățile vieții cotidiene, depășirea momentelor critice, restabilind o evoluție personală ascendentă;
- angajarea responsabilă în procesul de schimbare comportamentelor problematice.

Prin consiliere socială s-a urmărit valorificarea resurselor individuale, dezvoltarea abilităților și însușirea de comportamente adaptate în funcție de nevoile individuale identificate pe parcursul interacțiunii cu beneficiarul.

S-au prezentat și articole legislative esențiale, explicate pe înțelesul copiilor/ tinerilor și s-au dat exemple de situații practice pentru a fixa informația:

Serviciile de asistență de asistență comunitară au fost acordate fără deosebire de rasă, naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de orientare sexuală, de

opinie, de apartenență politică; Drepturile beneficiarilor de servicii de asistență comunitară au fost aduse la cunoștința acestora prin menționarea în contractul de servicii semnat cu beneficiarul;

Beneficiarilor serviciilor de asistență comunitară li s-au respectat:

- drepturile și libertățile fundamentale fără nicio discriminare bazată pe etnie, sex sau orientare sexuală, stare civilă, convingeri politice și/ sau religioase, deficiențe fizice sau psihice sau pe alte asemenea criterii;
- dreptul la demnitate prin recunoașterea valorii fiecăruia ca ființă rațională, posesoare a unor drepturi și libertăți inalienabile, indestructibile și imprescriptibile, capabilă să își controleze propria sa viață, respectându-se convingerile sale politice, religioase, culturale, sociale;
- dreptul la autodeterminare prin implicarea lor directă în luarea deciziilor privind intervenția socială care i-a vizat cu afirmarea dreptului acestora la libertatea de a alege varianta de intervenție optimă;
- dreptul la confidențialitate și intimitate, informațiile privind identitatea clientului și aspectele de intimitate ale problemei sale neputând fi divulgate sau făcute publice decât cu permisiunea acestuia, asigurându-se astfel dreptul la bunul său renume.
- dreptul la politețe și considerație din partea profesionistului, creându-se posibilitatea unei cooperări constructive într-un climat de încredere reciprocă între cei doi factori implicați în acordarea serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul la viața intimă pe tot parcursul procesului de furnizare a serviciilor;
- dreptul de a-și exprima nemulțumirea cu privire la acordarea serviciilor sociale;
- dreptul de a participa la activitățile din cadrul serviciilor de asistență comunitară conform programului stabilit de comun acord, în condițiile legii;
- dreptul de a fi consultați cu privire la programul de activități din cadrul serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul de a propune îmbunătățiri programului de activități din cadrul serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul de a refuza primirea serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul de a fi informat, în timp util și în termeni accesibili, asupra modificărilor intervenite în acordarea serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul de a participa la stabilirea acțiunilor planificate în scopul furnizării serviciilor de asistență comunitară;
- dreptul de a avea acces la propriul dosar;
- dreptul de a decide și de a-și asuma riscurile în toate aspectele vieții lor și de a-și exprima liber opțiunile;

I.5. Ateliere interculturale

S-au desfășurat 3 ateliere interculturale.

”Comunicare interetnică, prejudecăți, stereotipuri”

Primul atelier intercultural a avut ca scop conștientizarea și sensibilizarea beneficiarilor privind problematica propriilor stereotipuri, prejudecăți și comunicare interetnică, pentru a le depăși în viitor:

- să-și dezvolte capacitățile și abilitățile psiho-sociale privind problematica stereotipurilor, prejudecăților;
- să accepte existența stereotipurilor și prejudecăților;
- să cunoască în ce mod prejudecățile duc la discriminare, și apoi la excludere;
- să conștientizeze consecințele prejudecăților și stereotipurilor;
- să înțeleagă cum poate fi evitată prejudecata și discriminarea.

După jocul de introducere, tinerii au vizionat videoclipuri trimise de ei, cu tematica stereotipurilor. Explicațiile cuvintelor cheie ale atelierului, stereotip și prejudecată, au venit din partea psihologului. În psihologia socială un stereotip este o reprezentare, o imagine caricaturală, o idee primită, o opinie preconcepțuită, acceptată și vehiculată fără o reflecție, cu privire la un grup uman sau la o clasă socială. Prejudecata poate fi definită ca o atitudine a unui individ, având o dimensiune evaluativă, deseori negativă, cu privire la tipurile de persoane sau grupuri, în funcție de propria apartenență socială. Este o predispoziție formată, a cărei scop este de a stabili o diferențiere socială. Prejudecata este rezultatul credințelor personale relativ conștiente, pe când stereotipul se bazează pe categorii semiautomate și din acest motiv este mai puțin susceptibil de a fi controlat.

În urma discuției și vizionării a început un joc de rol, fiecare tânăr și-a ales personajul cu care se identifică și a argumentat alegerea. Discuția de după a dus la conștientizarea faptului că: discriminarea este o acțiune, prejudecata este o credință și stereotipul este o presupunere. Pornind de la această realitate, dialogul cu tinerii a continuat în direcția identificării comportamentelor și atitudinilor care sunt optime în situații generate de discriminare, prejudecată sau stereotip.

Punctul de interes maxim pentru experți a fost momentul în care s-a generat întrebarea „*Ce putem face în situații de discriminare, stereotipii sau prejudecăți?*” și alte întrebări cheie de verificare a atingerii obiectivului atelierului. Tinerii s-au implicat activ și profund în sarcinile date și în argumentele aduse.

Asistentul social și-a adus aportul la activitate prin jocul propus. Acesta a constatat în găsirea „borcanului cu surprize” care de fapt conține bilețele cu fapte bune în situații discutate. Tinerii și-au pus amprenta personală asupra biletului extras după care au susținut cauza într-un scurt filmuleț prin care au dorit să transmită mesajul de promovare a comportamentelor pro-sociale.

La finalul atelierului tinerii au primit un chestionar care are ca scop fixarea cunoștințelor

dobândite în timpul activității întocmit și interpretat de expert instructor educație:

- "Locul femeii este la bucătărie": 25% adevărat, 75% fals.
- "Bărbații aduc bani în casă": 31% adevărat, 63% fals, 6% nu știu.
- "Toți românii fură": 100% fals.
- "Blondele sunt proaste": 19% adevărat, 69% fals, 12% nu știu.
- "'Nalt ca bradu' prost ca gardu": 19% adevărat, 75% fals, 6% nu știu.
- "Toți chinezii arăta la fel": 56% adevărat, 38% fals, 6% nu știu.
- "Toate femeile conduc prost": 0% adevărat, 88% fals, 12% nu știu.
- "Toți arabii sunt teroriști": 13% adevărat, 68% fals, 19% nu știu.
- "Toți moldovenii sunt alcoolici": 31% adevărat, 63% fals, 6% nu știu.
- "Toți bărbații sunt afemeiați": 19% adevărat, 68% fals, 13% nu știu.

*În urma răspunsurilor oferite de către beneficiarii și voluntarii prezenți la Atelierul intercultural, am constatat că 70,7% au oferit răspunsul așteptat, 21,3% au ales varianta de răspuns „Adevărat”, iar 8% au ales varianta „Nu știu”.
[instructorul educație din cadrul proiectului]*

„Diversitate Culturală”

Atelierul cu numărul 2 a vizat aspecte ce țin de diversitate culturală și a avut ca scop considerarea diversității culturale ca și patrimoniu comun al umanității, trecerea de la diversitatea culturală, la pluralismul cultural, definirea culturii ca pe un atribut universal al umanității, având în același timp rădăcinii naționale. Simbolul cultural constituie o însumare a unor experiențe prin care colectivitatea se exprimă, asigură continuitatea experienței vieții în comun.

Obiectivele acestuia au fost:

- promovarea încrederii, a cooperării și dezvoltarea solidarității;
- dezvoltarea conceptul de diversitate culturală;
- protejarea și stimularea cunoașterii și aprecierii pentru propria cultură, pentru rădăcini și pentru identitate;
- încurajarea deschiderii și interesului real pentru celelalte culturi, într-un spirit de tolerantă și respect reciproc;
- conștientizarea importanței cooperării internaționale pentru a face față vulnerabilităților culturale, mai ales în țările în curs de dezvoltare.

După întâmpinarea beneficiarilor, primul joc a fost organizat în cerc, de către psiholog, fiecare tânăr și-a ales o țară și a prezentat-o cu diversitățile culturale specifice. Întrebări și discuții libere precum „Cum s-au simțit pe parcursul prezentării diferențelor culturale specifice țării alese? Ce observații au făcut? Ce noutăți au dobândit?”.

A urmat asistentul social care a prezentat curiozități mai puțin cunoscute despre fiecare țară, tinerii și-au însușit cele prezentate și au adus observații și comentarii.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

Jocul ”Steag-țară-diversitate” a fost condus de către instructor educație care a îndrumat tinerii să facă asocierile necesare cu steagul și țara într-un timp limitat de 5 minute. A urmat un moment de dans al fiecărei țări, tinerii fiind îndrumați de echipa multidisciplinară.

Mesajul de la finalul activității a fost „Împreună suntem pentru diversitate și sensibilitate culturală, apreciere și integritate!”

„Tradiții și valori culturale”

Scopul celui de-al treilea Atelier intercultural a fost participarea la activități interculturale și multiculturale care au avut rolul de a pune împreună două culturi diferite - cultura maramureșeană și cea ucraineană.

Obiectivele propuse au fost:

- identificarea caracteristicilor specifice mâncărilor tradiționale maramureșene;
- recunoașterea tradițiilor, obiceiurilor sau meșteșuguri desfășurate cu precizie în trecut și mai puțin în prezent;
- interacționare activă cu persoanele implicate în activități;
- promovarea educației interculturale prin atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin;
- recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni.

Atelierul s-a desfășurat în satul Breb, sat tradițional care ilustrează cu sfințenie moștenirea lăsată de strămoși, participând 5 tineri înscriși în proiectul CUIB și beneficiari ucrainieni ai proiectului Maramureș for Ukraine.

Prima oprire, în această călătorie încărcată de istorie și tradiții, a fost la Casa lui Ioan Petric, meșter în lemn, printre singurii care mai sculptează porți de mari dimensiuni. Tinerii au participat la descrierea făcută acestei meserii păstrate de generații. Beneficiarii au aflat despre simbolurile care apar sculptate pe aceste porți, astfel în trecut porțile maramureșene erau un privilegiu al nobilimii, în urma regimului comunist și a egalității impuse între diversele clase sociale, au început și țărani să construiască astfel de porți. Au vizitat și muzeul pus la dispoziție turiștilor, în care meșterul a prezentat diverse sculpturi care reprezintă legătura cu strămoșii, valorile morale autentice, au discutat despre principiile bătrânilor satului, despre ospitalitate și despre deschiderea față de ceilalți, indiferent de proveniență.

Tinerii au vizitat Casele Prințului Charles și Biserica de lemn din Breb, construită în 1622 și care figurează pe lista monumentelor istorice, fiind una dintre cele mai vechi biserici de lemn din țară.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

Tinerii au trăit o experiență multiculturală, au creat o punte între cele două culturi, au manifestat înțelegere și solidaritate. Nici limbajul nu a reprezentat o piedică în a comunica, având în vedere tehnologia și mijloacele ingenioase ale tinerilor de a sparge barierele.

I.6. Feedback beneficiari

În urma întâlnirilor avute cu tinerii, aceștia s-au declarat mulțumiți de intervențiile avute cu experții proiectului.

X. susține că intervențiile experților l-au ajutat în ceea ce privește depășirea sau îmbunătățirea barierelor identificate în urma evaluării. Abilitățile socio-emoționale s-au îmbunătățit semnificativ, acesta reușind să identifice tiparele de comportament care îl defavorizează, să le conștientizeze și treptat să schimbe și să îmbunătățească abilitățile de comunicare, fiind mai asertiv și mai empatic. Identificarea valorilor și a punctelor forte este mai bine dezvoltată. Îmbunătățiri apar de asemenea și în domeniul atenției, capacitatea de concentrare fiind semnificativ îmbunătățită. Tot beneficiarul spune ca trecerea de la măsura de protecție la un trai de viață independentă i-a fost semnificativ îmbunătățită prin intervențiile experților, acesta fiind recunoscător pentru răbdarea și empatia de care s-a bucurat. În urma proiectului, tânărul a dezvoltat și și-a îmbunătățit abilități de viață independentă, a împărtășit convingeri și trăiri, s-a deschis spre comunicare și a cunoscut alți tineri cu povești de viață similare, a legat prietenii și s-a bucurat de prezența unui grup ce îl susține și apreciază.

Y. apreciază eforturile experților în ceea ce privește comunicarea și modul de lucru al acestora. Rezultatele mai puțin satisfăcătoare obținute de tânăr sunt modificate în domeniile precum: atenția, comunicarea, conștientizarea și formarea deprinderilor de viață independentă. Relațiile conflictuale cu familia sunt îmbunătățite semnificativ, tânărul comunică asertiv în cadrul familiei și în cercul de prieteni și a redus consumul de tutun. Dizabilitatea pe care acesta o are nu i-a permis să aducă îmbunătățiri pe toate planurile evaluate, dar tânărul se declară mulțumit de evoluție și experții sunt la fel de mulțumiți de cooperarea pe care tânărul a arătat-o pe parcurs.

Z. a reușit să depășească mare parte din barierele sociale care vin în urma dizabilității pe care o are, finalizând școala de masă și reușind să ducă un stil de viață independent. Pentru Z. evoluția este vizibilă, partea socială este îmbunătățită, aceasta legând relații de prietenie și menținând un nivel de igienă corespunzător. Tânăra a dezvoltat empatie în comunicare și reușește să își spună punctul de vedere în cele mai multe din situațiile întâlnite. Capacitatea de a aduna și pune cap la cap informații noi primite și modul de a se folosi de ele într-un mod corespunzător și adecvat este îmbunătățită. În ceea ce privește interesele sociale și activitățile recreative ale tinerei, sunt notabile progrese vizibile, tânăra participând și implicându-se la activități recreative, socializând în grupuri mari și mixte. Răbdarea a fost îmbunătățită, interesele și valorile sunt mai sănătoase de

când s-a lucrat cu aceasta. Partea de buget, plan de cheltuieli și venituri sunt calculate și mai bine organizate, aceasta având doar mici scăpări de care este conștientă dar susține că lucrează spre remedierea lor.

H. este foarte mulțumită de intervențiile avute în cadrul proiectului unde a reușit să își gestioneze, într-o mare măsură, problemele de comportament prezentate la evaluarea inițială, și-a format deprinderi de viață independente și lucrează spre perfecționarea acestora. Nevoia de sprijin, spune tânăra, este diminuată reușind să se susțină emoțional și să identifice emoțiile distructive, dar cel mai mult simte că a evoluat pe partea emoțională, reușind să se identifice în societate. Faptul că tânăra s-a deschis în ședințele de consiliere, reprezintă cel mai mare pas făcut în ultimii ani.

W. are cel mai bun progres în gestionarea atacurilor de panică și a îmbunătățit percepția asupra celei mai mari frici a ei: moartea. Tânăra susține că prin intervențiile avute în cadrul proiectului a reușit să identifice comportamentele ce nu sunt tolerate de prieteni sau apropiați și reușește să le gestioneze schimbându-și vocabularul într-o măsură considerabilă, să empatizeze și să fie la rândul ei suport pentru tineri vulnerabili. Atacurile de panică sunt tot mai rare și în multe situații reușește să le identifice și să le gestioneze. Este mulțumită și spune că se bucură de oportunitatea de a participa la activitățile recreative din cadrul proiectului.

Q. a conștientizat, în urma intervențiilor avute în cadrul proiectului, modul său de abordare pasiv-agresiv și încearcă să lucreze la îmbunătățirea comunicării în măsura în care consideră că este necesar. Obiceiul tânărului de a provoca discuții în contradictoriu cu scopul de a primi atenție este diminuat în anumite situații, iar complexul de superioritate oscilează în funcție de situație. Aptitudinile verbale și sociale sunt îmbunătățite, fapt prin care tânărul susține că s-au îmbunătățit relațiile cu apropiații și prietenii. În ceea ce privește respectarea regulilor, beneficiarul reușește să le respecte într-un procent mai mare decât cel evaluat la început. Planul de cheltuieli s-a schimbat, acesta prioritizând ce este necesar. Susține că activitățile recreative, consilierea socială și psihologică și întâlnirile pe parte educativă au contribuit mult la formarea și „șlefuirea” unui nou Q.

Prin discuțiile avute cu tinerii și împărtășind aici părerile lor, reiese faptul că s-a atins scopul serviciului social de asistență comunitară, acela de a acorda sprijin persoanelor aflate în vulnerabilitate. Setul de principii etice a fost respectat și a facilitat procesul de dezvoltare și oferirea de suport pentru tinerii instituționalizați sau pentru cei care au

părăsit sistemul de protecție, aceștia formând deprinderile pentru o viață independentă, în măsura în care și ei și-au dat voie să se dezvolte.

Pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, experții au întâmpinat diverse situații de criză, pe care le-au gestionat conform procedurilor și ținând cont de nevoile tinerilor și de interesele sănătoase ale acestora. Prin acest proiect, tinerii au avut ocazia să se cunoască pe sine, să se dezvolte social, să învețe să stabilească limite sănătoase și să își spună punctul de vedere într-un mod corespunzător, să își formeze deprinderi pentru o viață independentă, să lege prietenii și să experimenteze situații noi, să dezvolte empatie și să primească acceptare din partea experților.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

II. SERVICII DE OCUPARE

Activitatea 2 a proiectului a urmărit dezvoltarea și furnizarea unui program integrat de sprijin prin măsuri menite să faciliteze integrarea pe piața muncii a grupului țintă: evaluarea aptitudinilor și intereselor, consiliere și orientare pe piața muncii și formare profesională.

Structura Programul de consiliere și orientare pe piața muncii:

Etapa 1 - Parcurgerea ședințelor de consiliere în carieră

- intervenția a fost organizată atât sub formă de ședințe de consiliere vocațională individuală, cât și prin ședințe de consiliere vocațională de grup)

Ședința I. Evaluare vocațională inițială

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Contract; Declarație pentru evitarea dublei finanțări; Evaluare vocațională inițială;

Ședința II. Plan de acțiune privind plasarea în muncă și punerea în aplicare a acestuia

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Plan de acțiune;

Ședința III. Autocunoaștere și Dezvoltare personală

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Test „Cheia carierei”; Ce îmi doresc de la viitorul job?; Cariera și stil de viață; Chestionar pentru identificarea nivelului stimei de sine;

Ședința IV. Comunicare și relații interpersonale

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Comunicare VS Conflict; Lista valorilor mele;

Ședința V. Planificarea carierei

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Meseria care mi se potrivește; Planificarea carierei;

Ședința VI. Evaluarea aptitudinilor și intereselor vocaționale

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Fișă de profil psiho profesional; Raport evaluare a aptitudinilor și intereselor; Fișa de înregistrare Ruward - beneficiari cu dizabilități; Formular înregistrare date 2 mâini - Ruward - beneficiari cu dizabilități; Formular înregistrare date 1 mână - Ruward - beneficiari cu dizabilități; Raport asupra studiului de dexteritate - beneficiari cu dizabilități

Ședința VII. Întocmirea CV-ului

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Materiale informare pentru realizarea CV-ului, model CV; Fișa de consiliere vocațională;

Ședința VIII. Întocmirea unei scrisori de intenție

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Materiale informare pentru realizare Scrisoare de intenție, model Scrisoare de intenție; Fișă de consiliere vocațională

Ședința IX. Pregătirea unui interviu

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Materiale informare pentru prezentarea la interviul de angajare; Fișă de consiliere vocațională;

Etapa 2 - Orientarea și plasarea pe piața muncii

Ședința X. Plan de mediere; Prezentare lista locuri de muncă vacante;

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Plan de mediere; Recomandare curs; Prezentarea listei LMV; Fișa de prezentă întâlnire de grup.

Ședința XI. Acompaniere la interviu de angajare; Plasarea în munca a beneficiarului

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Raport întâlnire cu angajatori, Tabel de prezentă; Minute întâlnire cu beneficiarii; Registru evidență convorbiri telefonice;

Ședința XII. Consiliere post angajare beneficiar și angajator

- instrumente aplicate în cadrul ședinței: Fișa de consiliere post angajare - beneficiar, angajator;

Prin parcurgerea programului s-a urmărit dobândirea unor deprinderi pentru găsirea și menținerea unui loc de muncă, dezvoltarea și menținerea relațiilor angajat-angajator.

Programul a contribuit la soluționarea necesităților specifice grupului țintă printr-o plajă diversă de activități, de la consiliere și orientare pe piața muncii, până la furnizarea de informații și de suport în găsirea unui loc de muncă, respectiv păstrarea legăturii cu angajatorul în vederea monitorizării și sprijinirii inserției tânărului în colectivul de muncă. Totodată pentru asigurarea reușitei, s-a elaborat o procedură de implementare a activității 2 și instrumentele de lucru cu care s-a lucrat pe tot parcursul implementării proiectului. Aceste instrumente au fost necesare pentru eficientizarea implementării activității și pentru o bună gestionare a rezultatelor.

Respectarea procedurii de implementare a fost obligatorie pentru toți membrii echipei activității 2, întrucât descrie detaliat cum trebuie să decurgă procesul de implementare a activității pentru atingerea obiectivelor propuse în proiect. Procedura reglementează modul cum trebuie desfășurată activitatea de furnizare a serviciilor de informare, consiliere și mediere pe piața muncii în succesiune logică, atribuțiile și sarcinile factorilor implicați, resursele utilizate și termenele de realizare aferente în cadrul proiectului. Structura de personal a corespuns din punct de vedere al calificării cu activitățile derulate prin proiect.

Echipa de implementare a activității 2 a avut următoarea structură de personal: 1 coordonator servicii integrare pe piața muncii, 1 expert elaborare proceduri și instrumente, 2 consilierii orientare privind cariera, 1 expert monitorizare formare profesională

Pe durata întregii perioade de implementare a proiectului, consilierii orientare privind cariera au furnizat servicii de ocupare; au elaborat *Programul de consiliere și orientare pe piața muncii*, anexă la procedura de implementare a activității 2, destinat formării deprinderilor necesare găsirii unui loc de muncă pentru beneficiari;

Orientarea pe piața muncii a beneficiarilor a avut următoarele obiective:

- a-i ajuta pe beneficiari să ia decizii referitoare la propriul parcurs educațional și/ sau profesional, bazate pe implicare, participare, încercare, succese și eșecuri, cu respectarea drepturilor acestora și combaterea practicilor de segregare;
- integrarea în câmpul muncii a tinerilor care urmează să părăsească sistemul instituționalizat de protecție a copiilor și/ sau a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat de protecție a copiilor;
- promovarea și reprezentarea activă a posibilităților de încadrare în câmpul muncii;
- informarea și educarea angajatorilor - depășirea prejudecăților și lipsa încrederii în capacitățile acestor beneficiari, crearea și adaptarea locurilor de muncă;

Facilitarea tranziției beneficiarilor de la viața în sistem instituționalizat la piața muncii, prin dezvoltarea abilităților, inclusiv a celor de gestionare a carierei și în procesul de angajare și adaptarea la locul de muncă, se realizează prin parcurgerea unor etape/

II.1. Etapa de recrutare a grupului țintă și de includere în cadrul activității 2

Verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate de către potențialii beneficiari de grup țintă a fost realizată de către Responsabilul grup țintă, împreună cu coordonatorii de servicii, analizând baza de date actualizată cu informațiile și datele culese din documentele menționate. Persoanele care și-au exprimat intenția de înregistrare în proiect au completat documentele care compun dosarul individual de grup țintă, în cadrul întâlnirilor organizate în teritoriu.³

După parcurgerea etapei de recrutare și constituirea dosarului individual, a urmat includerea grupului țintă în cadrul activității 2. Echipa activității 2 s-a reunit săptămânal și a analizat informațiile și datele culese despre potențialii beneficiari.

În vederea includerii în activitate, s-a încheiat contractul pentru acordarea de servicii de informare, consiliere, mediere pe piața internă a muncii. În această etapă, tânărul a completat și o declarație pentru evitarea dublei finanțări, având în vedere că e un serviciu cu titlu gratuit, finanțat din fonduri europene.

II.2. Parcurgerea Programului de consiliere și orientare pe piața muncii

Ședința 1. Evaluarea vocațională inițială - a fost o etapă indispensabilă pentru a stabili pregătirea necesară creării premiselor favorabile pentru dezvoltarea profesională a unui individ. Acest tip de evaluare a oferit beneficiarului o reprezentare a potențialului, dar și

³ Metodologia de identificare și recrutare grup țintă

a eventualelor lacune care trebuie completate, ori a unor aspecte ce necesită corectare și sau îmbunătățire.⁴

Prin evaluarea vocațională inițială, consilierul împreună cu beneficiarul a stabilit care sunt nevoile, direcțiile și a planificat etapele de intervenție în următoarele ședințe.

S-a aplicat instrumentul fișă de lucru Evaluarea Vocațională inițială - din care s-au cules informații relevante despre beneficiar la momentul intrării în program. Aceste informații au fost importante pentru consilierii orientare privind cariera în vederea identificării nevoile lor și stabilirii modului de lucru.

Prin ședința 2. Planul de acțiune privind plasarea în muncă - s-au stabilit temele importante de parcurs cu beneficiarul. Planul de acțiune s-a concentrat pe activități care vor avea efecte în viitor. Acesta a reprezentat un document de programare, în care au fost trasate sarcini concrete pe termen scurt și lung care ajută atât consilierul, cât și beneficiarul să conștientizeze obiectivele ce trebuie îndeplinite, reperate și timpul de realizare și în cazul nostru atingerea obiectivului final - plasarea în muncă a beneficiarilor. Planul de acțiune a servit consilierilor pentru o bună orientare spre rezultat. Echipa a stabilit ca toate instrumentele aplicate beneficiarilor să fie simple, clare și ușor de parcurs. Așadar și planul de acțiune privind plasarea în muncă este un instrument simplu și clar care conține ședințele programului de consiliere și orientare pe piața muncii enumerate, astfel încât beneficiarul își crează o viziune a ceea ce urmează să parcurgă împreună cu echipa de proiect.

Ședința 3. Autocunoaștere și Dezvoltare personală - gradul de autocunoaștere și imaginea de sine s-au putut observa ușor în comportamentul beneficiarilor, în felul în care fac față situațiilor noi, chiar și în modul în care reacționează și interacționează cu cei din jur.

Beneficiile parcurgerii ședinței de autocunoaștere și dezvoltare personală:

- îmbunătățirea aptitudinilor prin conștientizarea a ceea ce trebuie îmbunătățit;
- creșterea nivelului de bunăstare;
- consolidarea relațiilor de muncă și a relațiilor personale prin managementul emoțiilor;
- creșterea motivației pentru muncă;
- scăderea stresului prin identificarea emoțiilor;
-

Pentru a ajunge la obiectivele propuse în dezvoltarea pe plan profesional a beneficiarilor le-am oferit ceea ce au avut nevoie pentru a-și mări orizonturile pe plan profesional. Tinerii au fost încurajați să se implice în activitate, motivându-i să găsească soluții pentru a ieși din situațiile dificile cu care se confruntă.

⁴ Ședința 1 - Evaluarea vocațională inițială - Programul de consiliere și orientare pe piața muncii

În cadrul ședinței 3 s-au aplicat patru instrumente de lucru: Test „Cheia carierei” (Lawrence K. Jones); Chestionar - Ce îmi doresc de la viitorul job?; Chestionar - Cariera și stil de viață; Chestionar pentru identificarea nivelului stimei de sine; Ședința s-a desfășurat în două întâlniri cu beneficiarii, astfel:

- întâlnirea 1: s-a aplicat testul „Cheia carierei” care a ajutat la alegerea unei ocupații sau a unui loc de muncă, fiind un proces de potrivire cu acea profesie care îndeplinește majoritatea așteptărilor; s-a aplicat chestionarul ”Ce îmi doresc de la viitorul job?” - a avut rolul de a determina așteptările pe care le are participantul de la un viitor loc de muncă;
- întâlnirea 2: s-a aplicat chestionarul ”Cariera și stil de viață” - acest instrument a ajutat în identificarea nivelului de importanță pentru participant la afirmațiile legate de carieră și stil de viață; s-a aplicat ”Chestionarul pentru identificarea nivelului stimei de sine”

Ședința 4 - Comunicare și relații interpersonale - tânărul a dobândit abilități de relaționare, de exemplu să nu răspundă prin agresivitate. În consilierea profesională comunicarea este unul dintre cele mai importante instrumente. În cadrul acestei ședințe participanții descoperă care sunt beneficiile comunicării eficiente:

- construirea încrederii;
- prevenirea și rezolvarea problemelor;
- furnizează claritate și sens;
- creează relații de lungă durată - o comunicare eficientă îmbunătățește relațiile interpersonale, atât cu angajatorii, colegii de muncă, cât și relațiile personale;
- creșterea angajamentului/ implicării;

Ședința s-a desfășurat în cadrul unei întâlniri cu beneficiarul și a presupus aplicarea a două instrumente: ”Comunicare vs conflict” - a ajutat în a determina tipul de comportament pe care îl adoptă participantul atunci când are o problemă, o neînțelegere sau un conflict cu cineva; ”Lista valorilor mele” - s-a prezentat o listă cu lucrurile pe care tinerii le consideră importante, evaluând ceea ce este cu adevărat important pentru ei și nu ceea ce spun alții că este important.

Ședința 5 - Planificarea carierei - alegerea carierei presupune un proces continuu, influențat de evoluția imaginii de sine, de preferințele profesionale, de sporirea competențelor profesionale, de particularitățile vieții personale; Odată realizată planificarea carierei de către o persoană, experiențele pe care aceasta le-a avut în decursul timpului înseamnă mai mult decât o succesiune de slujbe privite izolat. Acestea sunt interconectate între ele, profesia devine legată de trecutul și viitorul profesional. Desfășurarea activității într-o anumită profesie înseamnă pregătirea, educația și munca efectivă, elemente prezente în cariera profesională a unei persoane.

Procesul de consiliere și orientare în cariera profesională este împărțit în două, orientarea în cariera sau planificarea carierei și evoluția carierei. Primul aspect are în vedere procesul de evaluare în sine, identificarea intereselor, a punctelor forte și slabe pe care beneficiarul le are și aptitudinile acestuia. Acest proces este un proces continuu ce implică o serie de schimbări și ajustări realizate în viața profesională a unei persoane și se întrepătrunde cu al doilea proces, evoluția carierei.

Rolul consilierilor în această etapă a fost de a-i ajuta pe tineri să-și descopere singuri vocația. Consilierul în carieră i-a ajutat să se uite în oglindă și să vadă imaginea reală.

Ședința 5 s-a desfășurat în cadrul unei întâlniri cu beneficiarii și a presupus aplicarea a 2 instrumente: "Planificarea carierei" - s-a solicitat compararea locului de muncă cu cariera și alegerea din lista de afirmații varianta care se potrivește pentru fiecare variantă; "Meseria care mi se potrivește" - beneficiarul a notat într-un tabel meseriile pe care dorește să le ocupe și a descris de ce consideră că acea meserie i se potrivește.

Ședința 6. Evaluarea aptitudinilor și intereselor vocaționale - în cadrul acestei ședințe s-a evidențiat parcursul beneficiarului în cadrul activității și totodată s-au identificat punctele forte și interesele care au avut rolul de orientare educațională și planificarea carierei. Această ședință a identificat tipurile de interese, dar și ocupații/ profesii caracteristice fiecărui tip în parte. Evaluarea aptitudinilor și intereselor este o modalitate de a afla ce ocupații sunt potrivite beneficiarilor, indiferent de alți factori.

Ședința 6 s-a desfășurat în cadrul unei întâlniri cu beneficiarii și a presupus aplicarea instrumentelor "Fișă de profil psiho profesional" - s-a creionat profilul psihoprofesional identificat prin testele aplicate în ședințele parcurse cu beneficiarul. Au fost identificate: tipul de personalitate, profesiile/ ocupațiile potrivite și se pun concluzii și recomandări; S-a emis "Raport evaluare a aptitudinilor și intereselor" - rezultatele și concluziile obținute de beneficiar în urma evaluării aptitudinilor și intereselor și s-au emis recomandări.

Accesul beneficiarilor în cadrul Activității 2 s-a realizează fără discriminare, fără orice deosebire, excludere, restricție sau preferință indiferent de gen sau de oricare alte criterii care ar putea fi considerate discriminatorii. Instrumentele aplicate beneficiarilor cu dizabilități sunt identice cu cele aplicate beneficiarilor fără dizabilități, diferența constând în faptul că beneficiarii cu dizabilități sunt evaluați privind dexteritatea manuală. Evaluarea dexterității manuale în cazul beneficiarilor cu dizabilități s-a realizat utilizând metode și instrumente specifice cu aplicabilitate în consilierea și orientarea profesională.

În proiectul „CUIB - Căminul unde începe binele!” ID 135781, evaluarea persoanelor cu dizabilități din GT s-a efectuat printr-un instrument complex denumit RUWARD, prin care s-a realizează evaluarea dexterității manuale în vederea identificării unui loc de muncă

adaptat nevoilor lor. A fost pus la dispoziția proiectului de către ASSOC. Bateria de teste face parte din sistemul de evaluare CASPER, un instrument complex, acreditat de Colegiul Psihologilor din România care generează o evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități.

S-a parcurs evaluarea beneficiarilor încadrați în grad de handicap în două întâlniri: ședința 1 - s-a realizat înregistrarea beneficiarului în programul de testare și s-a emis "Fișa de înregistrare Ruward pentru persoane cu handicap". Tot în cadrul acestei întâlniri s-a realizat testarea efectivă prin activități realizate cu 1 mână și cu 2 mâini (instrumentele "Formular înregistrare date 2 mâini - Ruward - beneficiari cu dizabilități" și "Formular înregistrare date 1 mână - Ruward - beneficiari cu dizabilități"); ședința 2 - s-a emis "Raportul asupra studiului de dexteritate al beneficiarilor cu dizabilități". Scopul acestei testări a fost de a stabili ce factori influențează dexteritatea persoanei testate, îi diminuează dexteritatea sau o fac să dispară cu totul. Rezultatele testului pot fi folosite pentru a face legătura cu locul de muncă sau de activitate.

Ședința 7. "Întocmirea unui CV" - s-a desfășurat în cadrul unei întâlniri cu beneficiarii care au primit informații relevante cu privire la modalitățile de întocmire a unui CV, informații prezentate cu scopul de a-i familiariza cu structura și conținutul acestuia și câteva reguli și recomandări pentru întocmirea unui CV. Experții au transmis beneficiarilor informații despre ce înseamnă un CV, tipuri de CV-uri, ce trebuie să conțină un CV bun, cum să evite greșeli în redactarea CV-ului (date de contact greșite; descrierea succintă a locurilor de muncă precedente; greșeli gramaticale; utilizarea fonturilor diferite/ colorate; paragrafe mari și fără spațiere; CV prea lung; minciuni legate de experiență în muncă; fotografiile neadecvate; exprimări inoportune etc.), iar la final beneficiarii împreună cu experții au redactat CV-ul.

Ședința 8. "Întocmirea unei scrisori de intenție" - s-a desfășurat în cadrul unei singure întâlniri cu beneficiarii care au primit informații relevante cu privire la modalitățile de întocmire a unei scrisori de intenție, informații prezentate cu scopul de a le transmite câteva reguli și recomandări pentru redactarea ei. Tinerii și-au completat un model de Scrisoare de intenție coordonați de consilierii vocaționali.

Ședința 9. "Pregătirea unui interviu" - deși metodele de recrutare s-au schimbat în ultimii ani, interviul de angajare față în față cu recrutorul este în continuare cel mai important pas în obținerea jobului. Ședința s-a desfășurat în cadrul unei singure întâlniri cu beneficiarii care au primit materiale de informare pentru prezentarea la interviul de angajare. Participanții au avut oportunitatea de a învăța pașii necesari participării la un interviu, prima impresie, cum să se pregătească pentru interviul de angajare, ce trebuie făcut cu o zi înainte și în dimineața interviului etc.

Ședința 10. "Plan individual de mediere și Prezentare lista locuri de muncă vacante" - s-a încheiat un protocol de colaborare cu AJOFM Maramureș pentru punerea la dispoziție a

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

locurilor de muncă vacante și a altor informații relevante pt atingerea rezultatelor din proiect. Consilierul orientare privind cariera a identificat locurile de muncă vacante și le-a făcut cunoscute beneficiarilor aflați în căutarea unui loc de muncă.

Serviciile de mediere pentru beneficiarii aflați în căutarea unui loc de muncă au presupus:

- oferirea de informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare;
- selecția beneficiarilor cf. cerințelor locurilor de muncă disponibile;
-

Identificarea posturilor potrivite pentru beneficiari s-a făcut prin

- discuții cu potențiali angajatori despre nevoile acestora de personal și oportunitatea unei colaborări;
- prospectarea și contactarea companiilor în funcție de analiza pieței muncii și de nevoile identificate din planurile de acțiune ale participanților la activitate;
- analiza listei cu locurile de muncă primită săptămânal de la AJOFM;
- acompanierea beneficiarilor la bursele locurilor de muncă vacante;
- căutarea în baze de date cu posturi vacante - s-a realizat prin selecția unor anunțuri de locuri de muncă de pe site-uri de joburi, ziare etc.

Ședința 11. Acompaniere la interviu de angajare - Plasarea în muncă a beneficiarului - A media înseamnă deseori a intermedia. Căutarea unui loc de muncă a presupus atenție, interes pentru piața muncii, conectare la realitate și la cerințele angajatorilor. Prin aceasta activitate s-au oferit servicii de sprijin și de acompaniere. Tinerii din cadrul sistemului de protecție, de cele mai multe ori, nu sunt deloc încrezători în reprezentanții autorităților, ONG-urilor, asociațiilor, iar această atitudine de neîncredere are cauze multiple. Acompanierea a avut rolul de a oferi încredere în sine beneficiarilor. Această relație de mediere a ajutat la diminuarea rezervelor pe care angajatorii le au față de beneficiari. Tinerii s-au simțit susținuți în aceste întrevederi. Întregul proces de acompaniere socio-profesională a oferit posibilitatea participanților la activitate de a găsi elementele cheie pentru a ieși din postura de „asistat”. Cunoașterea pieței muncii, alocarea unor resurse de timp pentru căutarea locurilor de muncă, pregătirea tinerilor pentru aceste posturi, monitorizarea post-angajare, sprijinul emoțional pe termen mai lung au fost elemente cheie pentru compensarea dificultăților la angajare a tinerilor din sistemul de protecție.

Ședința 11 s-a desfășurat de câte ori a impus situația unui beneficiar. În cadrul ședințelor de acompaniere s-a întocmit un ”Raport de întâlnire” în care s-a consemnat parcursul întâlnirii și s-a atașat tabel de prezență. În cadrul vizitelor realizate la potențiali angajatori din județul Maramureș, s-a întocmit un raport de întâlnire în care s-au consemnat date de contact ale agentului economic, locația, scopul întâlnirii, aspecte discutate, măsuri stabilite în cadrul întâlnirii etc.

Ședința 12. Consiliere post-angajare beneficiar și angajator - S-a pus accent pe integrarea pe piața muncii și pe accesarea unor locuri de muncă stabile pentru beneficiarii proiectului, fapt care a contribuit la conștientizarea importanței accesării și păstrării unui loc de muncă. Consilierea post-angajare a fost oferită atât beneficiarilor cât și angajatorilor în vederea menținerii unui loc de muncă, dezvoltării relațiilor angajat-angajator, integrării în echipa de lucru. În cadrul ședințelor s-au identificat problemele beneficiarilor la locul de muncă în vederea depășirii momentelor de părăsire a serviciului; s-a acordat sprijin pentru integrarea în echipă și pentru conformarea la programul de lucru și la alte cerințe ale angajatorilor;

Consilierea s-a făcut periodic sau la cererea beneficiarului sau a angajatorului și s-a realizat pentru a facilita integrarea și creșterea șanselor beneficiarului de a menține locul de muncă pe un termen cât mai lung.

Beneficii ale consilierii post-angajare pentru angajat (tânăr):

- clarificarea și reamintirea obiectivelor personale;
- alinierea obiectivelor personale cu cele profesionale;
- recunoașterea factorilor care influențează comportamentul la locul de muncă;
- consilierea în menținerea țintei profesionale;
- identificarea problemelor intervenite la locul de muncă;
- identificarea soluțiilor în vederea depășirii momentelor de abandon;
- punerea în practică a soluțiilor în vederea menținerii locului de muncă;

Beneficii ale consilierii post-angajare pentru angajator:

- angajați integrați în echipă, prezenți la programul de lucru;
- atmosfera pozitivă de lucru;
- fidelizarea angajaților;

Ședința 12 s-a desfășurat de câte ori a impus situația unui beneficiar sau la cererea beneficiarului sau angajatorului. În cadrul ședințelor de consiliere post-angajare s-a aplicat "fișa consiliere post-angajare".

Construirea portofoliilor pentru angajare

Beneficiarii au fost sprijiniți în găsirea unui loc de muncă prin dezvoltarea abilităților pentru construirea portofoliului pentru angajare în cadrul ședințelor 7, 8 și 9 (realizarea scrisorii de intenție privind angajarea, redactarea unui CV europass, pregătirea pentru interviul de angajare etc.). Portofoliul de angajare este o etapă importantă pentru angajare, reprezentând o imagine a beneficiarului în fața angajatorului. Păstrarea documentelor legate de carieră, într-un singur loc reprezintă un suport bun atunci când se caută un loc de muncă.

Acompaniere la târguri de carieră

În baza protocolului de colaborare cu AJOFM Maramureș, consilierii în carieră au primit informații cu privire la târgurile de carieră organizate de AJOFM Maramureș și au acompaniat beneficiarii interesați la aceste evenimente pentru a crește șansele de succes în angajare.

Consilierii de orientare profesională, sub îndrumarea coordonatorului de servicii integrare pe piața muncii, au desfășurat următoarele acțiuni pentru participarea beneficiarilor la bursa locurilor de muncă:

- s-a planificat și s-a organizat prezența la bursele locurilor de muncă;
- s-au purtat discuții cu reprezentanții AJOFM MM;
- s-au desfășurat deplasări în vederea anunțării evenimentelor;
- s-au realizat acțiuni de stimulare a beneficiarilor pentru a participa la evenimente;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

- s-au realizat acțiuni de promovare a evenimentelor în teren, telefonic și pe pagina de facebook;

II.3. Serviciile de formare profesională

S-au organizat 3 cursuri de inițiere, cu durata de 40h/ curs, în ocupațiile ”Agent curățenie clădiri și mijloace de transport”, cod COR 515302 și ”Bucătar”, cod COR 512001, în conformitate cu metodologia de formare profesională a adulților prevăzută în Ordonanța nr. 129 din 2000, cu completările ulterioare.

S-au acordat subvenții tinerilor care au participat la programele de formare profesională și care au absolvit examenul final, în conformitate cu Ghidul Solicitantului - „Prima cameră”, în cuantum de 5 lei/ oră.

Beneficiile parcurgerii programului integrat de sprijin:

- determinarea punctelor tari și a celor slabe;
- descoperirea abilităților cheie;
- conturarea unui plan de carieră;
- oferirea de suport în alegerea cursurilor potrivite;
- tehnici de identificare a locurilor de muncă vacante;
- suport în realizarea CV-ului personal, scrisoarea de intenție și în pregătirea pentru interviu;
- antrenarea pentru un interviu;
- obținerea de sprijin în căutarea unui loc de muncă;
- identificarea unor strategii pentru a găsi angajatori ce oferă locuri de muncă în domeniile de interes;
- dezvoltarea perspectivei asupra posibilităților profesionale;

III. SERVICII DE LOCUIRE

Activitatea 3 a proiectului a fost adresată unui număr de 26 de persoane din grupul țintă, tineri care au ieșit din sistemul instituționalizat, cu vârsta de peste 18 ani. Aceștia au beneficiat de:

- sprijin financiar pentru asigurarea unei locuințe și a plății utilităților, pentru o perioadă de maxim 6 luni, stabilită astfel încât să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul financiar acordat;
- educație financiară, susținută de consultanți financiari voluntari din business;
- sprijin în dezvoltarea autonomiei și independenței;

Resursele umane puse la dispoziție sunt: 1 coordonator servicii locuire, 1 expert elaborare proceduri și instrumente, 1 expert locuire, 1 responsabil grup țintă, voluntari;

- a) Coordonator servicii locuire - a răspuns de coordonarea activității 3 prin analiza de specialitate în implementarea activității, prin suportul de specialitate acordat expertului locuire;
- b) Expert locuire - a identificat beneficiarii care au îndeplinit condițiile de selecție; a asigurat intervenția în serviciile de locuire;
- c) Expert elaborare proceduri și instrumente - a elaborat procedura de acordare a serviciilor de locuit tip „Prima camera”;
- d) Responsabil grup țintă - a întocmit dosarele de grup țintă;

Resursele materiale: transport personal propriu pentru desfășurarea activităților cu grupul țintă în cadrul A3; materiale consumabile pentru activitatea A3; închiriere spații pentru echipa de implementare în vederea desfășurării activităților A3 cu grupul țintă; închiriere vehicul transport personal propriu pentru asigurarea deplasărilor în cadrul activității A3; notebookuri necesare desfășurării activității A3;

Serviciile de locuire din A3 au fost corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu măsurile și servicii sociale și de ocupare furnizate în cadrul A1 și A2, având ca obiectiv final integrarea socială și creșterea calității vieții beneficiarilor.

III.1. Etape în furnizarea serviciilor de locuire

Elaborare procedură operațională

Prin acest proiect, s-a urmărit, pe lângă furnizarea serviciilor sociale, psihologice, educaționale, de ocupare, cuprinse în A1 și A2 și oferirea unor servicii de locuire, prin asigurarea plății chiriei și a utilităților pentru o cameră și dependințe cu destinația locuință pentru 26 de tineri cu vârsta de peste 18 ani din GT, pentru o perioadă de maxim 6 luni. Expertul elaborare proceduri și instrumente a elaborat procedura de acordare a serviciilor de locuire tip „Prima cameră”, formalizând, în scris, toți pașii de urmat, metodele de lucru stabilite și regulile de aplicat în vederea realizării activității 3. Accesul la servicii de locuire a fost condiționat de participarea la alte activități oferite prin proiect, astfel încât beneficiarii să își dezvolte capacități de a-și susține singuri cheltuielile, ulterior încetării sprijinului financiar oferit prin proiect.

Identificarea beneficiarilor de servicii de locuire

Expertul locuire a procedat la identificarea beneficiarilor care au îndeplinit condițiile de selecție specificate în procedură. A întocmit dosarul personal al beneficiarului de servicii de locuire care a conținut, cel puțin, următoarele documente: decizia de furnizare servicii de locuire; cartea de identitate, contractul de furnizare servicii de locuire. Împreună cu expertul elaborare proceduri și instrumente, expertul locuire a conceput un plan de

respectare a principiilor egalității de șanse și nediscriminării la nivelul programului „Prima cameră”.

Furnizarea serviciilor de locuire

S-au închiriat spații de locuit pentru 26 de beneficiari cu vârsta de peste 18 ani din GT, câte 1 cameră pentru fiecare beneficiar și s-au decontat cheltuieli aferente utilităților.

Expertul locuire a parcurs prima etapa, o întâlnire în mediul fizic sau online (skype, whatsapp, messenger etc./ telefonic) cu beneficiarul, a întocmit un chestionar de interes, a urmărit participarea la activități în vederea completării ”Fișei de verificare criterii selecție” și ulterior ”Cererea de înscriere și înregistrare beneficiari” în etapa de selecție pentru acordarea serviciului de locuire. A constituit un ”Dosar personal electronic”, opisat, care conține toate documentele menționate în procedura A3.

În etapa a doua, derularea procesului de acordare a serviciului de locuire, desfășurată în baza ”Regulamentului de acordare a serviciilor de locuire”, comisia a încheiat un ”Proces-verbal de analiză a dosarelor pentru acordarea serviciului de locuire” și o ”Decizie de furnizare servicii de locuire”. După selecția beneficiarilor, s-a urmat procedura de achiziție, în momentul în care beneficiarii și-au dat acordul. După finalizarea procedurii de achiziție, inclusiv semnarea contractului de închiriere, comisia de recepție s-a deplasat la locația închiriată pentru a consemna anexa la contract, respectiv ”Procesul-verbal de predare-primire a spațiului”.

După ce beneficiarii eligibili au fost identificați și verificați, sprijinul financiar a fost furnizat pentru plata chiriei și a utilităților timp de 6 luni, în conformitate cu termenii și condițiile stabilite. Plată a fost realizată direct către proprietarii sau administratorii de locuințe pentru a ne asigura că beneficiarii nu sunt nevoiți să își asume nicio cheltuială suplimentară pentru plata acestora.

Monitorizarea plăților și asistența continuă: S-au organizat întâlniri cu beneficiarii pentru a discuta despre orice probleme sau dificultăți legate de locuire. Aceste măsuri au ajutat la asigurarea succesului programului și la prevenirea oricăror probleme care ar fi putut să apară în timpul derulării acestuia.

În faza de monitorizare a beneficiarului, s-a folosit și „vizita online”, prin care expertul locuire a contactat beneficiarii printr-un video call, în vederea realizării ”Raportului de vizită”, respectiv verificării/ monitorizării cerințelor impuse de ”Contractul de furnizare servicii de locuire”.

Problemele cu care beneficiarii se confruntă în căutarea chiriei:

Tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului se pot confrunta cu o serie de probleme atunci când caută prima lor chirie de unii singuri. Printre aceste probleme se pot enumera următoarele:

1. **Lipsa istoricului de credit sau de venituri regulate:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea dificultăți în a închiria o locuință din cauza lipsei unui istoric de credit sau de venituri regulate. Proprietarii pot fi reticenți să închirieze o locuință unei persoane fără un istoric de credit, deoarece nu pot evalua riscul de neplată a chiriei. În plus, tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea venituri limitate sau să nu aibă un venit deloc, ceea ce poate face ca plata chiriei să fie dificilă.
2. **Costurile ridicate:** chiriile pot fi foarte ridicate, iar tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea venituri limitate sau să nu aibă un venit deloc. Acest lucru poate face plata chiriei dificilă, mai ales în orașele mari, unde costurile de închiriere sunt cel mai ridicate.
3. **Probleme de documentație:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot avea dificultăți în a obține documentele necesare pentru a închiria o locuință. Pot avea probleme în a obține actul de identitate, certificatul de naștere, adeverința de venit sau recomandări de la angajatori etc. Acest lucru poate face dificilă găsirea unei locuințe.
4. **Discriminarea:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului pot fi discriminați pe baza originii lor și a experiențelor lor din trecut. Aceștia pot întâmpina dificultăți în a găsi o locuință din cauza prejudecăților și a stereotipurilor negative. Discriminarea poate fi un obstacol major în găsirea unei locuințe potrivite.
5. **Găsirea unei locuințe potrivite:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului trebuie să găsească o locuință care să se încadreze în bugetul lor și să fie la o distanță convenabilă de locul de muncă sau de alte servicii necesare. Găsirea unei locuințe potrivite poate fi o provocare majoră, mai ales în orașele aglomerate, unde cererea pentru locuințe este foarte mare.
6. **Înțelegerea legilor și a procedurilor legate de închirierea unei locuințe:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului trebuie să înțeleagă legile și procedurile legate de închirierea unei locuințe. Aceștia trebuie să înțeleagă termenii și condițiile contractului de închiriere, inclusiv depozitul, plățile lunare, termenii de reziliere a contractului și obligațiile lor ca chiriași. Tinerii care nu înțeleg aceste lucruri pot fi în pericol să fie exploatați sau să aibă probleme cu proprietarii sau cu autoritățile.
7. **Responsabilitatea pentru întreținerea locuinței:** tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului trebuie să înțeleagă că, odată ce închiriază o locuință, vor fi responsabili pentru întreținerea acesteia. Aceștia trebuie să învețe cum să efectueze reparații minore, cum să gestioneze problemele cu utilitățile și cum să mențină

locuința într-o stare bună de funcționare. În caz contrar, pot fi expuși la costuri suplimentare și la probleme cu proprietarul sau cu autoritățile.

Metode de ameliorare a acestor probleme:

1. **Consiliere pentru închirierea unei locuințe:** Sprijinirea tinerilor să înțeleagă procedurile de închiriere a unei locuințe, să găsească anunțuri de închiriere potrivite, să viziteze locuințe și să negocieze cu proprietarii; oferirea de informații despre documentele necesare pentru închiriere, termenii contractului și taxele aferente;
2. **Finanțe personale:** Sprijinirea tinerilor să înțeleagă cum să gestioneze finanțele personale, inclusiv costurile asociate cu închirierea unei locuințe. Acest lucru include dezvoltarea de bugete, instruirea în gestionarea conturilor bancare și a cheltuielilor, îndrumări cu privire la plata tuturor taxelor și impozitelor, dezvoltarea unor sesiuni de educație financiară la care beneficiarii pot să participe pentru a își dezvolta și alte aspecte care tin de gestionarea banilor și inclusiv dezvoltarea unor economii precum și modalități ca aceștia să-și maximizeze posibilele talente sau pasiuni prin informații ce țin de înființarea, menținerea și dezvoltarea unei afaceri;
3. **Dezvoltarea abilităților de viață independentă:** Îndrumare în procesul de întreținere a locuinței și alte abilități practice necesare pentru viața independentă. Aceste îndrumări sunt livrate în mod individual și sunt adaptate nevoilor specifice ale fiecărui tânăr;
4. **Sprijinul financiar:** Tinerii au beneficiat de sprijin financiar prin intermediul proiectului pentru plata chiriei lunare precum și a utilităților pentru o perioadă de maxim 6 luni. Acest ajutor financiar a ușurat procesul de acomodare pentru tineri, eliminând pentru început stresul de natură financiară cu care aceștia se confruntă, oferindu-le timp în care aceștia se pot concentra pe dezvoltarea competențelor de viață independentă, competențelor ce țin de locul de muncă, precum și altor competențe de gestiune a banilor.

Probleme întâmpinate de către echipa de implementare A3:

1. **Reticența proprietarilor:** Am întâmpinat dificultăți în a găsi proprietari care să fie dispuși să închirieze apartamente sau case pentru o perioadă de 6 luni, fără a cere chirieșilor să plătească o garanție sau un avans. Acest lucru s-a datorat, în principal, lipsei de încredere în programul nostru și în beneficiarii noștri.
2. **Reticența tinerilor de a se afla că fac parte din sistemul de protecție a copilului:** În timpul procesului de selecție a beneficiarilor, am constatat că mulți tineri au fost reticenți în a se înscrie în program din cauza stigmatizării și a prejudecăților asociate cu faptul că fac parte din sistemul de protecție a copilului. Pentru a aborda această problemă, am asigurat anonimatul și confidențialitatea datelor personale ale beneficiarilor noștri și am încurajat discuțiile libere cu beneficiarii proiectului.
3. **Prețurile scumpe de pe piața imobiliară:** O altă problemă majoră a fost găsirea de locuințe adecvate pentru tinerii care beneficiază de programul nostru. Pe piața

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781

imobiliară, prețurile pentru apartamente sau case adecvate pentru tineri sunt foarte mari, iar acest lucru a reprezentat o barieră majoră în găsirea de locuințe. Pentru a aborda această problemă, am negociat cu proprietarii pentru a obține chirie redusă și am elaborat cercetări amănunțite și periodice a pieței.

- 4. Volatilitatea participanților:** Pe parcursul programului, am întâmpinat și probleme legate de volatilitatea participanților, cu unii beneficiari renunțând la program înainte de finalizarea celor 6 luni de ședere în chirie gratuită. Pentru a aborda această problemă, am organizat întâlniri periodice pentru a ajuta beneficiarii să facă față provocărilor vieții și să se adapteze la nou mediul în care se află. De asemenea, am stabilit protocoale clare de comunicare cu beneficiarii și am încurajat o relație de încredere și colaborare cu aceștia.
- 5. Comportamentul antisocial:** Am întâmpinat și probleme semnificative cu comportamentul antisocial al unor beneficiari. Unii dintre aceștia au fost reclamați de către vecinii lor pentru organizarea de petreceri zgomotoase și alte activități care au deranjat liniștea și confortul vecinilor. În unele cazuri, intervenția poliției a fost necesară pentru a calma situațiile de conflict și a soluționa problemele create. De asemenea, am fost confrunțați cu situații în care unii beneficiari au avut conflicte cu proprietarii de locuințe, din cauza unor nereguli în utilizarea proprietății sau din cauza altor probleme legate de comportamentul lor. Aceste conflicte au creat tensiuni și probleme de comunicare între beneficiari și proprietarii de locuințe, ceea ce a complicat situația și a afectat buna desfășurare a proiectului.

III.2. Sesiunile de educație financiară

Pentru a se descurca în societate, abilitatea de a-și gestiona banii este esențială.

Pentru ca tinerii să adopte un comportament responsabil față de cheltuieli și să înțeleagă mai bine rolul banilor în societate, s-au organizat 3 sesiuni de educație financiară de grup susținute de consultanți voluntari din business. Prin activități practice,

exerciții, simulări și dezbateri, tinerii au învățat cum să fie mai responsabili și cum să-și gestioneze corect resursele, luând în același timp decizii raționale privind finanțele proprii.

Selecția instructorilor adecvați pentru a preda cursurile de educație financiară a fost esențială pentru succesul programului. S-a luat în considerare experiența și cunoștințele lor în domeniul finanțelor.

Instruirea a inclus atât prezentări teoretice, cât și studii de caz și exerciții practice, pentru a ajuta beneficiarii să își dezvolte abilitățile financiare și să ia decizii mai bune în ceea ce privește gestionarea banilor.

Au fost organizate întâlniri individuale cu beneficiarii pentru a discuta despre progresul lor și pentru a oferi feedback și îndrumare personalizate.

Beneficiarii au fost încurajați să continue să învețe și să își dezvolte abilitățile financiare prin participarea la alte cursuri sau prin lecturarea unor resurse suplimentare.

III.3. Dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă

- 1. Stabilirea unui buget:** tinerii ar trebui să învețe să stabilească un buget realist, care să reflecte nevoile lor și veniturile disponibile. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - înțelegerea cheltuielilor esențiale, cum ar fi chiria, facturile de utilități, hrană și transportul, precum și estimarea cheltuielilor pentru alte nevoi personale;
  - calcularea veniturilor disponibile și luarea în considerare a impozitelor, contribuțiilor sociale și altor costuri obligatorii;
  - împărțirea veniturilor disponibile în funcție de priorități, cum ar fi economisirea, plățile de facturi și cheltuielile personale;
  - actualizarea bugetului regulat și ajustarea în funcție de schimbările de venit sau cheltuieli;
- 2. Economisirea:** tinerii ar trebui să învețe să economisească bani pentru situații neprevăzute sau pentru a-și atinge obiective financiare pe termen lung. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - înțelegerea importanței economisirii și a modului în care aceasta poate ajuta la reducerea stresului și la construirea de resurse financiare;
  - stabilirea unor obiective financiare, cum ar fi economisirea pentru o vacanță, pentru o mașină sau pentru o casă;
  - identificarea surselor de venit care pot fi economisite și stabilirea unei rate de economisire realistă;
  - înființarea unui cont de economii și depunerea regulată de fonduri;

3. **Înțelegerea creditului:** tinerii ar trebui să învețe despre diferitele tipuri de credite disponibile și să înțeleagă costurile și riscurile implicate. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - înțelegerea modului în care funcționează creditele și a termenilor cheie, cum ar fi dobânda și termenul de rambursare;
  - stabilirea unor criterii pentru evaluarea ofertelor de credit și compararea diferitelor oferte;
  - înțelegerea modului în care punctajul de credit poate afecta aprobarea unui credit și a dobânzii;
  - învățarea cum să gestioneze datoriile și să efectueze plățile la timp;
4. **Găsirea de surse de venit:** Tinerii ar trebui să învețe cum să-și găsească surse de venit suplimentare. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - identificarea oportunităților de muncă cu normă întreagă sau cu jumătate de normă, în funcție de necesități și disponibilitatea timpului;
  - participarea la cursuri de formare pentru a dobândi abilități noi și a-și spori șansele de a obține un loc de muncă mai bine plătit;
  - evaluarea opțiunilor de afaceri pentru a găsi modalități de a-și câștiga proprii bani, cum ar fi vânzarea de produse handmade sau deschiderea unei mici afaceri;
  - identificarea oportunităților de lucru independent, cum ar fi livrarea de produse sau servicii prin intermediul platformelor online;
5. **Înțelegerea sistemului bancar:** tinerii ar trebui să învețe despre sistemul bancar și despre diferitele servicii financiare disponibile. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - înțelegerea modului în care funcționează conturile bancare, inclusiv conturile de economii și conturile curente, și a costurilor asociate cu acestea;
  - învățarea despre diferitele opțiuni de plată, cum ar fi cardurile de credit și debit și plata prin intermediul aplicațiilor de smartphone;
  - înțelegerea serviciilor de online banking și a modului în care acestea pot fi utilizate pentru a gestiona finanțele personale;
  - evaluarea opțiunilor de investiții și învățarea despre modul în care acestea pot ajuta la construirea de resurse financiare pe termen lung;
6. **Înțelegerea impozitelor și a drepturilor fiscale:** tinerii ar trebui să învețe despre sistemul fiscal și despre obligațiile fiscale. Acest lucru poate include următoarele aspecte:
  - înțelegerea modului în care funcționează sistemul fiscal și a impozitelor, inclusiv a impozitului pe venit și a tva-ului;
  - înțelegerea obligațiilor fiscale și a modalităților de plată a impozitelor;
  - identificarea drepturilor fiscale și a beneficiilor la care pot avea dreptul, cum ar fi deducerile fiscale sau ajutoarele sociale;

- aceste abilități financiare ar trebui să-i ajute pe tinerii care ies din sistemul de protecție a copilului să se descurce în lumea financiară și să-și gestioneze finanțele personale într-un mod responsabil și eficient.

Beneficii în urma serviciilor de locuire:

- beneficiarii au dobândit o mai mare independență financiară;
- beneficiarii și-au dezvoltat abilități în gestionarea bugetului personal;
- beneficiarii au devenit mai încrezători în abilitățile lor și în capacitatea de a-și gestiona propria viață;
- beneficiarii și-au dezvoltat perspective și planuri de viitor;
- unii au reușit să-și stabilească un plan și să înțeleagă care sunt pașii necesari pentru a-și putea achiziționa un imobil;
- printre tinerii înscriși în proiect s-au aflat inclusiv persoane care și-au descoperit chemarea spre latura antreprenorială și au realizat primii pași către crearea propriului business.

IV. CONCLUZII

Ghidul de bune practici se constituie într-un document ce prezintă principalele constatări de cercetare ale proiectului și este elaborat ca un set de orientări care să evidențieze bunele practici dobândite în perioada de implementare. Este conceput pentru suport în obținerea performanței în integrarea socio-profesională a tinerilor care au părăsit sistemul instituționalizat, precum și în instituirea unor practici comune ce asigură integrarea socio-profesională a acestei categorii de persoane;

Toate experiențele, instrumentele și informațiile vor permite profesioniștilor din interiorul și/ sau din exteriorul organizației să beneficieze de toată experiența și cunoștințele acumulate pe parcursul proiectului. Exemplele de bune practici incluse în ghid, instrumentele folosite, realizările atinse, le-am adăugat pornind de la realizările concrete ale beneficiarilor și ale echipei de proiect. Astfel, demonstrăm că rezultatele atinse sunt cele dorite încă de la scrierea proiectului.

Proiectul în sine a reprezentat o provocare imensă, asumată de echipa de proiect, din perspectiva a ceea ce ne-am propus la scrierea proiectului dar și din perspectiva a ceea ce am implementat împreună cu beneficiarii proiectului, respectiv, acces la diverse servicii specializate care să susțină incluziunea lor socială prin: asistență socială, acces la educație formală prin furnizarea unor cursuri de calificare și la educație informală, acces la informare și consiliere socială, psihologică, vocațională, dobândirea unor deprinderi pentru găsirea și menținerea unui loc de muncă, dezvoltarea și menținerea relațiilor angajat-angajator, sprijin financiar pentru asigurarea unei locuințe și a plății utilităților, pentru o perioadă de maxim 6 luni, educație financiară, sprijin în dezvoltarea autonomiei și independenței.

Ne dorim ca acest ghid să inspire, să dea curaj, să provoace o schimbare!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman
POCU/738/4/20/135781